

INDHOLDSPLAN

Djursland Fri Fagskole 2024/2025

Indhold

Indhold.....	2
Indledning.....	3
Fundament.....	4
Skolernes fælles værdigrundlag og vision:	4
Hovedsigtet.....	4
Skolens pædagogiske linje.....	5
Elevgruppen	6
Lærerne.....	7
Fagenes strukturering og organisering	7
Branchefag.....	8
Grafisk design.....	10
Styling.....	12
Tekstil og design.....	18
Fællesfag.....	21
Fællessamling	21
Fællessang	22
Go' weekendmøde.....	22
Lørdagsaktivitet	22
Fællesaften.....	22
Boglige fag.....	23
Dansk.....	23
Matematik	24
Engelsk	26
Fysik	27
Tysk.....	27
Fransk.....	28
Bæredygtighed	29
Valgfag.....	30
Upcycling - krea med genbrug.....	30
Øvrige fag.....	31
Idræt.....	31
Obligatorisk Selvvalgt Opgave (OSO).....	32
Dansk som andetsprog	33
Vejledning.....	33
Studieforberedelse	34
Lektiefag	35
Brobygning.....	36
Anderledes forløb	37
Affaldssorterings-/casinodag	37
Intro-ugen	38
Terminsprøver.....	39
Outro-ugen.....	39
Ud af huset.....	39
Ski-lejrskole.....	39
Idrætsdage til Klitmøller.....	40
Kostskolearbejdet	40
Praktisk undervisning.....	41
Køkkenpraktik.....	41
Husorden for Djursland Fri Fagskole	41
Familiegrupper.....	42
Tilsyn	43
Måltider.....	43
Rengøring	44

Indledning

Nærværende indholdsplan beskriver det samlede kursustilbud (undervisning og samvær) i forbindelse med skoleåret 2024/2025 på Djursland Fri Fagskole.

I det indledende afsnit beskrives det grundlæggende for skolearbejdet; skolens værdigrundlag, hovedsigtet med opholdet samt skolens pædagogiske linje. Dernæst beskrives elevgruppen samt de opgaver og forventninger, der stilles til lærergruppen.

I det følgende beskrives undervisningen. I dette afsnit beskrives branchefagene, fællesfagene, som er fællesskabsbærende og almendannende, der bærer en stor del af forpligtelsen på det livs- og folkeoplysende samt det demokratisk dannende element i skoleåret.

Dernæst beskrives de prøveforberedende fag for FP10, hvorledes vi i forhold til disse står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, samt hvad vi særligt lægger vægt på i vores tilrettelæggelse af undervisningen.

Endelig beskrives den øvrige undervisning, herunder idrætsundervisning samt vores tilbud til flersprogede elever.

De anderledes forløb er også en del af undervisningen på Djursland Fri Fagskole. Anderledes forløb afvikles i andre holdmæssige konstellationer end den daglige undervisning. De anderledes forløb skal bryde hverdagens rutiner og bringe fagligheden fra eksempelvis branchefag, valgfag og fællesskabsdannende fag og boglige fag i spil på nye måder.

Køkkenpraktikken på Djursland Fri Fagskole er tillige en del af det samlede undervisningstilbud. Eleverne lærer i den forbindelse om bl.a. kost og ernæring, sundhed og hygiejne og får erfaring med en praktisk, arbejdsmæssig hverdag. Dette element sammen med oplevelsen af at løse en konkret opgave i forhold til hverdagen ses som en del af skolens almendannende formål.

Et væsentligt element i det samlede tilbud på Djursland Fri Fagskole er skolevejledning. Vi ser det som en væsentlig opgave at kvalificere de unge til videre uddannelse. Et meget afgørende element i dette er at arbejde med elevernes afklaring i forhold til deres uddannelsesvalg.

I det efterfølgende afsnit beskrives kostskolearbejdet, altså den del af samværet der har til formål at løse den opgave, der er defineret i loven som almen opdragelse, og som tillige ved sin konkrete praksis bidrager til den demokratiske dannelse. Her beskrives vores forståelse af dette formål samt vores konkrete strukturering af dette arbejde.

Dokumentation for den konkrete ansvars-, opgave- og fagfordeling fremgår af tjenestetidsaftalen. For den konkrete placering af timer mv. henvises til ugeskema, årsplan og tjenesteplaner.

Fundament

Skolernes fælles værdigrundlag og vision:

Vision

Femmøller Efterskole og Djursland Fri Fagskoles vision er at danne og uddanne eleverne til at være aktive entreprenører og demokratiske medborgere.

Værdigrundlag

Femmøller Efterskole og Djursland Fri Fagskole anser alle mennesker som værende ligeværdige. Skolen ser mangfoldighed som en styrke i sit virke. Igennem kreativiteten støtter vi eleverne i deres personlige og faglige udvikling. Omgangstonen på Femmøller er båret af anerkendelse, dialog og nærvær.

Hovedsigtet

Lovens hovedsigte:	Af formålsparagraffen i Lov om Frie Kostskoler fremgår det, at hovedsigtet for et efterskolekursus er "livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse".
Livsoplysning:	Livsoplysningen rummer universelle og almenmenneskelige såvel som eksistentielle perspektiver. I forlængelse af skolens værdigrundlag søges denne opgave løst gennem både undervisning og samvær, så samlinger og undervisning tilrettelægges med henblik på at lægge vægt på de elementer, der kan skabe resonans for elevernes personlige søgeprocesser i retning mod mening og identitet.
Folkelig oplysning:	Folkelig oplysning rummer oplysning om store og små fællesskaber samt forholdet til det individuelle. I forlængelse af skolens værdigrundlag søges denne opgave løst gennem både undervisning og samvær, så der i undervisningen oplyses om såvel det helt nære samvær på skolen, det nationale og det internationale fællesskab, ligesom der i samværet arbejdes med den konkrete erfaring med de forskellige fællesskaber på skolen.
Demokratisk dannelse:	Den demokratiske dannelse understreger den opgave, det er at danne eleverne som engagerede medborgere med lyst og evne til at være aktive i et moderne, demokratisk samfund. I forlængelse af skolens værdigrundlag søges denne opgave løst gennem både undervisning og samvær, så der i tilrettelæggelsen af undervisningen inddrages temaer, som relaterer sig til den viden, der skal til for at virke i et moderne demokrati. Der arbejdes tillige konkret gennem tilrettelæggelsen af samlinger og fællesmøder med at etablere en hverdag, der baserer sig på demokratiske værdier.

Skolens pædagogiske linje

Undervisning og samvær: I ovenstående er skolens værdigrundlag og hovedsigtet med skoleopholdet beskrevet. Alt dette søges virkeliggjort gennem undervisning og samvær. I loven følges begrebsparret "undervisning og samvær" af begrebsparret "almen opdragelse og uddannelse". Der peges altså i loven på, at der i undervisningen finder uddannelse sted, og på at der i samværet finder opdragelse sted. Begge dele af almen karakter. Tilsammen kan opdragelsen og uddannelsen blive til det dannelsesprojekt, der er det centrale i både skolens værdigrundlag og i lovens formålsparagraf; at danne og uddanne sine elever til at være aktive entreprenører og demokratiske medborgere.

Et sådan aktivt demokratisk medborgerskab kræver på det individuelle niveau selvforvaltning. Samtidig kræver det respekt for andre mennesker, kulturer mv. samt forståelse for de fællesskabsmæssige sammenhænge, som man indgår i. Forståelsen og respekten for det mangfoldige fællesskab bliver på det fællesskabsmæssige niveau dannelsesmålet. Endelig kræver et aktivt entreprenørskab og demokratisk medborgerskab også viden om og forståelse for en demokratisk livsform, demokratiske samværsformer og værdier.

Undervisningen: Undervisningen løser i sin helhed den opgave, der omhandler det at kvalificere eleverne i deres videre vej i uddannelses- og arbejdslivet. lyset af dette tilbydes vores elever et valg af to retninger:

- Et branchefag og en eksamen i FP10
- Et branchefag og Projekt & iværksætteri

Det betyder, at alle elever ved optagelsen vælger et af de tre branchefag: Grafisk design, Styling eller Tekstil design. Herudover skal eleverne vælge, om de ønsker en FP10 eller Projekt & iværksætteri.

Tilgangen til undervisningen sker ud fra et moderne syn på læring, hvor læring er en kompleks tilegnelse, der kan anskues fra forskellige vinkler. Undervisningen er på den ene side en målrettet faglig aktivitet, der har til formål at skabe konkret læring hos eleverne. Læring rummer dog også psykodynamiske perspektiver, så eleven - foruden den formelle læring - har et følelsesmæssigt forhold til det lærte og til situationen, hvori læringen er foregået. Endelig foregår undervisningen i en social-dynamisk sammenhæng, som har afgørende betydning for den læring, der finder sted i klasserummet.

Dette komplekse syn på læring fordrer en stor didaktisk dygtighed hos lærerne, der skal kunne håndtere den enkelte elevs læreproces samt forstå og håndtere både de psykodynamiske og de social-dynamiske processer i læringsrummet.

Der gives en meget høj grad af metodefrihed til lærerne i forhold til at løse denne opgave. Det er vigtigt, at der foregår en løbende didaktisk refleksion i lærerkollegiet. Det nære kostskolemiljø bidrager her tillige til den forståelse for eleverne og holdet, der skal til for at kunne reflektere over det psykodynamiske aspekt for den enkelte elev og de socialdynamiske processer på de forskellige hold.

Det frie rum: "Det frie rum" er der, hvor eleverne har mulighed for selvstændigt at søge i retning af mening og identitet. Det er afgørende, at eleverne får mulighed for selvstændigt at afprøve de normer og værdier, skolen stiller op. "Det frie rum" skal give eleverne mulighed for selvstændigt at afprøve relationerne til kammerater og lærere for at nå frem til en selvstændig personlighedsdannelse.

Vi skal støtte eleverne i deres egne søgeprocesser i retning af identitet og mening. Vi skal være troværdige sparringspartnere i forhold til samtaler om moralske eller personlige emner og være vejledere i forhold til elevernes afklaring af egne muligheder fagligt, socialt og personligt.

Dannelsen: Balancen – eller måske snarere vekselvirkningen – mellem det frie rum og uddannelsen er afgørende for, at et menneske kan blive selvforvaltende. At være selvforvaltende betyder, at man ved noget om verden, at man har taget stilling til og har mod til at handle på baggrund af denne stillingtagen. Det dannede menneske er desuden det menneske, der i en moderne virkelighed erkender, at denne stillingtagen ofte har karakter af at være foreløbig, og at man som selvforvaltende og dannet menneske må fastholde åbenheden og muligheden for at blive klogere.

Elevgruppen

Femmøller Efterskole og Djursland Fri Fagskole er en kombinationsskole og har samlet plads til 100 elever. Djursland Fri Fagskole optager elever, der har afsluttet 10 års skolegang, har en 9. kl. eller er mindst 16 år. Der optages både elever, der definerer sig som hunkøn, hankøn, som non-binær eller andet. Djursland Fri Fagskole optager elever til de branchefag, skolen tilbyder. Eleverne kan herudover vælge, om de ønsker en FP10 eller Projekt & iværksætter.

Alle elever, der ønsker at reservere en plads til et kursus, inviteres til et obligatorisk informationsmøde og fremvisning af skolen. Ved dette møde vil vi informere om skolens rammer, rutiner og værdier samt holde en optagelsessamtale med hver enkelt elev, som sikrer kendskab til elevens historik, styrker og udfordringer, evt. i samarbejde med forældre/værge, såfremt eleven er under 18 år eller ønsker disse medinddraget. Ydermere vises eleven rundt på skolen af nuværende elever. Herefter er det den enkelte elev, der må vurdere, om dette er den rigtige skole for denne.

Efter informationsmødet udfærdiges en skolekontrakt, og når denne er underskrevet af begge parter, og skolen har registreret betaling af indmeldelsesgebyr, er eleven endeligt optaget på det ønskede kursus. Inden skolestart udarbejder vi en samarbejdsplan, som er et pædagogisk redskab, der sammen med elever, og evt. forældre og lærere, skal skabe de bedste betingelser for, at vi som skole kan give den individuelle støtte, som den specifikke elev har brug for, så eleven kan lykkes i skolefællesskabet.

Formålet med denne optagelsesprocedure er så vidt som muligt at sikre, at eleven og evt. dennes forældre har gjort sig klart, hvad et

ophold på Djursland Fri Fagskole indebærer. For skolen er det vigtigt at opleve, at eleven selv ønsker dette uddannelsesstilbud og har gjort sig overvejelser om, hvorfor det netop skal være Djursland Fri Fagskole. Hvis ikke disse forhold gør sig gældende, føler skolen sig forpligtet til at rådgive eleven og evt. forældre om at genoverveje ansøgningen om optagelse på skolen.

Lærerne

Det er en målsætning for skolen at ansætte lærerpersonale, der kan indgå i alle skolens virkeområder, altså både undervisning og samvær. I undervisningsdelen er det ønskeligt, at de læreransatte kan bidrage både i forhold til branchefagene og/eller de boglige/prøveforberedende fag eller valgfag. Det er en målsætning at ansætte lærerpersonale, som tilsammen favner bredt uddannelsesmæssigt og fagligt. Det er således ønskeligt at ansætte såvel faguddannede, læreruddannede, lærere med særlig relevant erfaring samt universitetsuddannede lærere.

Som lærer på Djursland Fri Fagskole forventes det, at man er bekendt med skolens værdigrundlag og pædagogiske linje, som det er beskrevet i indholdsplanen. Det forventes, at man arbejder loyalt overfor grundlaget, og desuden bidrager til skolens fortsatte udvikling på baggrund af dette grundlag.

Skolen forpligter sig til løbende sammen med de læreransatte at sikre den nødvendige opkvalificering gennem kursusdeltagelse, videreuddannelse og lign.

Skolens øvrige personale: Skolens øvrige personale er en del af det samlede pædagogiske virke på skolen. Det forventes således, at skolens øvrige personale på samme måde udviser loyalitet overfor skolens værdigrundlag og pædagogiske linje. Det er skolens forpligtelse, at også det øvrige personale bliver inddraget i den løbende pædagogiske debat på skolen.

Fagernes strukturering og organisering

Fagopdeling: Fagene på Djursland Fri Fagskole opdeles i fem grupper:

- Branchefag
- Fællesfag
- Boglig undervisning eller Projekt & iværksætter
- Valgfag
- Øvrige fag
- Hertil kommer "Anderledes forløb"

Branchefag: Branchefaget vælges i forbindelse med indmeldelsen på skolen. Til skoleåret 24/25 tilbydes branchefag i Grafisk design, Styling og Tekstil design.

Fællesfag: Fællesfagene omfatter: Fællessamling og go' weekend. Fællesfagene er obligatoriske for alle og afvikles i fællesskab for hele holdet. Som oftest afholdes timerne i aulaen.

Prøveforb. undervisning:	Vi tilbyder boglig undervisning, der svarer til den, man kan få i folkeskolen, ligesom vi tilbyder de samme prøver, som man kan få i folkeskolen. Elever på Fri Fagskole kan vælge en FP10 samtidig med, at de også har deres branchefag. Elever, der tager FP10, har dansk, engelsk, matematik, idræt, lektietime og studiefag. Fysik/kemi og tysk eller fransk er valg- og prøvefrit.
Øvrige fag:	For elever, der ønsker FP10, er der tilrettelagt et forløb med obligatorisk selvvalgt opgave med forberedelse, en uges arbejde og fremlæggelse samt brobygningsforløb. For skolens tosprogede elever tilrettelægges der et særligt forløb i dansk som andetsprog.
Anderledes forløb:	Anderledes forløb omfatter: Intro-uge, linjefagsuger, Obligatorisk Selvvalgt Opgave (OSO), skilejrskole i Norge, idrætsdage i Klitmøller samt outro-uge.
Teamsamarbejde:	Der samarbejdes i fagteams i alle fag.

Branchefag

Overordnet:	<p>På Djursland Fri Fagskole udbydes første år tre branchefag: Grafisk design, Styling og Tekstil design. Valg af branchefag sker ved indmeldelse på skolen.</p> <p>Branchefagene tegner skolens profil. Det er ønsket, at fagene står tydeligt som en del af det, skolen kendes for. Det er ønsket, at de elever, der kommer på skolen, vælger skolen, fordi de ønsker at være en del af hele skoleprojektet, herunder at de på forhånd har en interesse for og evt. en erfaring med branchefaget.</p> <p>Vi tager afsæt i Frie Fagskolers 10 dogmer. Dogmerne fungerer som pædagogiske og didaktiske pejlemærker for underviserens arbejde på alle frie fagskoler:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Virkelighedsnær undervisning Vi vil have undervisning, der fremmer elevernes motivation og læring af teori, som ellers ville være abstrakt og langt fra den kontekst, hvor den kan anvendes i praksis. En underviser skal vise vejen ved at give opgaver til eleven, der er væsentlige og meningsfulde og dermed overdrage legitimitet og tiltro. 2. Ud af huset Læringsprocesser skal hele tiden bredes ud over skolens egne rammer for at sætte eleven i stand til bedre at interagere med det omgivende samfund og fællesskab. Vi samarbejder med virksomheder, foreninger, institutioner og folkeskoler. 3. Ind i huset Læringsprocesser skal hele tiden ind udefra i skolens egne rammer for at understrege, hvor meget teori og praksis spiller sammen i virkeligheden. Vi inviterer fx en dygtig konditor ind til at lave en masterclass på gastronomi- og event-linjen. Desuden er materialiteten også en vigtig
-------------	---

---

medspiller i læringen: Kvaliteten af værkstedet, udsmykningen, produktionsredskaberne, materialerne, indretningen etc.

4. Sæt kroppen i spil

Hjerneforskning viser, at det at tilegne sig viden kræver elevernes aktive deltagelse.

Gennem praktisk og kropslig tilstedeværelse udvikles elevernes eksekutive funktioner, som er grundlæggende for al læring.

Mennesker er præ-refleksive. Når vi skal lære at skrive eller slå søm i, gør vi det bedst ved at skrive eller slå søm i. Når vi GØR noget, går læringen i gang.

5. Skabe produkter

At skabe et produkt virker motiverende og konkret for eleven. Det kan videreformidles til andre. Eleven bedømmes på sit produkt, ikke på sin person.

Fri Fagskoles undervisning skal altid munde ud i et produkt, fx et solfangeranlæg af genbrugsmateriale, et lækkert sundt måltid, en bankospilsarrangement med plejehjemsbeboere, en beklædningsgenstand, et fastelavnsarrangement for en børnehave, et computerspil, et højbed med indbygget vandingsanlæg, en lampe etc.

6. Gør noget for nogen

At skabe et produkt, som også giver værdi for andre, giver faglig stolthed. Faglig stolthed skal altid være en del af læringen og motivationen i Frie Fagskoler.

7. Tværfaglige projekter

Hånd og ånd er ikke modsætninger i Frie Fagskoler – tanken er knyttet til erfaringen, så udførelse af et konkret produkt medfører behov for yderligere læring og refleksion over erfaringen. Fx at bygge et højbed med vandingsanlæg kræver bl.a. både matematik-geometri-, tømrer-, smede- og vvs-færdigheder.

8. Praksisfællesskaber

Vi lærer at gøre brug af hinanden, når vi samarbejder om konkrete opgaver i undervisningen. Elever lærer af hinanden. Samarbejdet forpligter og kræver kommunikation af viden for fortsat samarbejde. Den enkelte elev oplever at have en uundværlig rolle i et praksisfællesskab. Sagt meget højtideligt: Fællesskabet løfter individualitetens åg fra den enkeltes skuldre – og toppen af al for meget selvrefleksion.

I praksisfællesskaber kan elever "fuske" sammen med andre elever, hvor man laver sin knallert, eksperimenterer med en surdej eller upcycler en gammel kjole til galla-style eller farver nogens hår blåt. Elever lærer af hinanden, også når der ikke er en lærer til stede.

9. Inddrag erhvervsliv

Hverdags erfaringen forbindes med både viden og samfundsmæssig praksis, til arbejdsmarkedserfaring og ikke mindst til en lærlinge- eller elevplads efter endt erhvervspraktik.

10. Gøremålsprøver

Efter et år med praktisk arbejde og fællesskab giver det ikke mening udelukkende at blive bedømt på skriftlighed og individuel mundtlig eksamen. Vi laver derfor praktiske og erhvervsrettede prøver i

værkstedet, hvor eleverne skal forholde sig til noget konkret og meningsfuldt.

Den praktisk-faglige prøve er et opgør med den generelle opfattelse af udelukkende teoretiske videns former som udgangspunkt for faglig bedømmelse og eksamenskarakterer.

Gøremålspædagogik:

Undervisningen er tilrettelagt progressivt med en stigende sværhedsgrad med udgangspunkt i projekter, tværfaglighed, helhedsorientering, anvendelsesorientering og praktisk tilgang. Desuden lægges der vægt på et stærkt netværkssamarbejde, besøg på virksomheder, andre relevante besøg samt besøg ind i huset i form af fx gæsteforelæsere.

Følgende er overordnede formålsbeskrivelser for hvert branchefag.

Grafisk design

Forudsætninger:

Hos Djursland Fri Fagskole er vi stolte af at tilbyde et omfattende undervisningsprogram i grafisk design, der er designet til at ruste vores elever med essentielle færdigheder og viden indenfor dette grafiske og kreative felt. Vores undervisningsprogram dækker en række grundlæggende principper, værktøjer og teknikker, som bruges i bred udstrækning indenfor den grafiske branche.

Grundlæggende designprincipper:

Vores program starter med en solid grundlæggelse i de fundamentale elementer af grafisk design. Dette inkluderer en dybdegående forståelse af typografi, komposition, billedbehandling, farveteori og formgivning. Disse grundlæggende elementer er kritiske for at udvikle en stærk visuel kommunikation.

Anvendelse i praksis:

Vi lægger stor vægt på, hvordan disse designprincipper kan anvendes i realverdenen. Vores program vil guide eleverne gennem processen med at træffe velovervejede valg omkring farver, kontrast, placering og form, hvilket er afgørende for at skabe effektive og æstetisk tiltalende grafiske produktioner.

Aktiv elevdeltagelse og feedback:

Eleverne på holdet deltager aktivt i en løbende dialog og evaluering gennem hele undervisningsforløbet. De reflekterer sammen over hinandens arbejde, hvilket skaber et kreativt miljø, hvor de kan inspirere hinanden og udvikle ideer i fællesskab. Der gives konstant feedback både i processen og på de færdige projekter. Målene for undervisningsprogrammet etableres i samarbejde mellem elever og underviser og undergår regelmæssig revurdering og evaluering for at sikre relevans og progression.

Udvikling af originale koncepter:

Vores program stimulerer også kreativitet og innovation. Eleverne vil lære at udvikle originale koncepter og omsætte disse til succesfulde endelige designs. Vi vil dække et bredt spektrum af medier, herunder magasiner, aviser, bøger, annoncer og corporate identity og online i form af billeder, grafik og filmklip på SoMe og websites for at give eleverne et alsidigt perspektiv på grafisk design.

Interaktive gæsteoplæg og virksomhedsbesøg:

Eleverne får unikke muligheder for at tilegne sig viden direkte fra førende fagfolk i den grafiske branche gennem interaktive gæsteoplæg. Disse sessioner indebærer dybdegående indblik og interaktion med erfarne eksperter indenfor grafik, foto, kommunikation og sociale medier. Programmet inkluderer også virksomhedsbesøg på forskellige grafiske arbejdssteder, som trykkerier, skiltevirksomheder, tøjtrykkerier og grafiske værksteder, hvilket giver eleverne indblik i den daglige drift og de tekniske aspekter af branchen på tæt hold.

Professionelle værktøjer og software:

En integreret del af vores undervisningsprogram er fokus på anvendelse af professionelle digitale værktøjer og software, herunder Adobe Photoshop, Illustrator og InDesign samt andre populære platforme som Canva, Figma m.m. Disse værktøjer og platforme er afgørende for moderne grafisk design og bruges til alt fra social interaktion til grafisk design, videooprettelse og meget mere. Vi sikrer, at vores elever får praktisk erfaring med disse værktøjer, hvilket er essentielt for deres udvikling som dygtige grafiske designere.

Certificering og bevis for færdigheder:

Eleven vil, når undervisningsåret er omme, modtage et certifikat/bevis for at have deltaget i undervisningen og erhvervet sig viden og praktisk erfaring i at have arbejdet og løst opgaver i Adobe-programmerne. Dette certifikat vil være et vidnesbyrd om elevernes færdigheder og den indsats, de har lagt i deres uddannelse.

Detaljeret undervisningsindhold:

I vores undervisningsprogram lægger vi vægt på følgende aspekter:

- **Det grafiske håndværk:** Fra trykte materialer som brochurer, plakater og magasiner til digital webgrafik, webdesign, info-ikoner, logoer og meget mere.
- **Professionelle grafiske programmer:** Dybdegående kendskab til Adobe Photoshop, Illustrator, InDesign m.m.
- **Farveanvendelse i praksis:** Forståelse af farvespektrum, CMYK, RGB og Pantone.
- **Designmetoder og -processer:** Fra brainstorming og skitseoplæg til prototyping, testning og implementering af designideer.
- **Visuel og grafisk identitet:** Skabe en stærk visuel tilstedeværelse for mærker og organisationer.
- **Entreprenørskab og iværksætteri:** Fokus på innovation og forretningsudvikling indenfor designbranchen.
- **Praktiske færdigheder:** Eleven får kendskab til at udføre opgaver såsom analyse af kundens behov, udarbejdelse af moodboards og skitser, mønsterdesign, oprettelse af magasiner, foldere,

---

brochurer, flyers, plakater, annoncer, emballagedesign, webdesign, udvikling af logoer, ikoner og meget mere.

Målet med undervisningen:

Målet med vores undervisningsprogram i grafisk design på Djursland Fri Fagskole er at gøre eleverne erhvervsparate, så de kan fortsætte deres uddannelse på danske institutioner indenfor grafisk design, visuel kommunikation og beslægtede områder. Disse institutioner, ofte omtalt som "kreative uddannelsesinstitutioner" eller "kunst- og designskoler", sigter mod at uddanne studerende i visuelle kunstarter, kreativ kommunikation og design. Alternativt kan eleverne vælge en elev- eller læreplads indenfor den grafiske branche.

Vores elever har flere muligheder for at fortsætte deres uddannelsesrejse eller påbegynde deres karriere i den grafiske branche. Mulige uddannelsessteder, skoler eller virksomheder for videre uddannelse eller praktik:

- Kunst- og designskoler
- Erhvervsakademier
- Medie- og kommunikationsuddannelser
- Tekniske skoler
- Erhvervsskoler
- Multimedie- og digitale designskoler
- Elev- eller lærepladser indenfor den grafiske branche

Vores program i grafisk design er designet til at tilbyde en dybdegående, praktisk og teoretisk forståelse af grafisk design. Vi glæder os til at uddybe disse emner yderligere og lede vores elever på deres rejse mod at blive dygtige og innovative grafiske designere – klar til at udforske videre uddannelsesmuligheder eller karrieremuligheder i denne spændende branche.

Organisering:

Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Hovedværket:

Som en afsluttende gøremålsudfordring, skal eleverne i afslutningen af skoleåret udarbejde et hovedværk. Hovedværket er et selvstændigt arbejde, hvor eleven udarbejder et produkt til en kunde ved at bruge færdigheder fra den grafiske undervisnings fagområder fra idé til produkt. Eleven arbejder selvstændigt og skal her igennem vise sin praktiske kunnen, så det endelige produkt kan bruges i en fælles præsentation: et kundeoplæg.

Styling

Forudsætninger:

Hos Djursland Fri Fagskole tilbyder vi et undervisningsprogram indenfor emnet styling med fire hovedtemaer: frisør, kosmetolog, negletekniker og makeupartist. Styling er designet til at ruste vores elever med vigtige praktiske færdigheder, konkret viden og faglig teori, nytidens mode og egne erfaringer med inspirations- og researchprocesser, kreativitet og praktisk udførelse indenfor de fire hovedtemaer.

Fagformål:	<p>Formålet med branchefaget styling på Djursland Fri Fagskole er at gøre eleverne i stand til på et oplyst og praktisk grundlag at kunne identificere egne interesser, kompetencer og muligheder indenfor stylingområdet's brancher. Således lægger faget branchespecifikt op til erhvervsuddannelser som fx:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frisør • Kosmetolog <p>Samt specifikke uddannelsesområder indenfor fx:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Negletekniker • Makeupartist <p>Derudover giver branchefaget stylingeleverne en forsmag på den generelle afvekslende undervisningsform mellem teori og praktisk arbejde, som også er kendt på erhvervsuddannelserne. Dette er med til at styrke eleverne i deres fremtidige valgproces og gennemførelse af en ungdomsuddannelse. Således bliver målet med undervisningen på branchefaget at gøre eleverne uddannelses- og erhvervsparate, så de kan fortsætte deres uddannelse på danske institutioner – herunder ligeledes de gymnasiale uddannelser. Alternativt kan eleverne vælge en elev- eller læreplads indenfor brancheorienterede områder.</p> <p>Det er et mål, at elever på Djursland Fri Fagskoles stylinglinje efter et år er fagligt rustet til at gennemføre en erhvervsuddannelse med optagelse på grundforløb 2, samt at de kan skaffe sig en elevplads. Elever med 10. klasse er rustet til optagelse på fx EUX, STX, HF, HTX og lign.</p>
Fagområder og metode:	<p>I branchefaget styling arbejder vi med udgangspunkt i følgende fagområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frisør • Kosmetolog • Negletekniker • Makeupartist <p>Indenfor alle områder arbejder vi teoretisk og praktisk, så eleverne får forståelse og færdigheder indenfor begge felter. Eleverne får opgaver, der skal løses, så de lærer arbejdsprocesser indenfor både individuelle forløb og gruppeforløb.</p>
Detaljeret undervisningsindhold:	<p>Frisør</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den skønne salon: Det er vigtigt, at den enkelte frisør ved, hvordan man taler med kunder, og hvordan man opfører sig i en salon. Man lærer, at det er vigtigt, <i>at</i> man klæder sig rigtigt, og at nogle saloner har ens arbejdstøj.

- **Produktforståelse/hårvask:** Den enkelte elev skal have kendskab til de produkter, vi bruger i salonen. Her taler vi om produkter, vi bruger i forbindelse med hårvask, behandling ved vasken og salget, samt den vejledning, vi giver kunden for at opnå det bedste resultat med hjemmebehandling.
- **Føntørring/styling:** Når vi starter en styling, skal vi kende til de produkter, der beskytter håret mod den varme, vi påfører både fra føntørrer og varmeredskaber. Eleven lærer, hvordan de forskellige redskaber skal bruges og metoder til "smart opdeling". Man får en forståelse af hårets skællag, og hvordan hele håret er bygget op. Eleven skal have kendskab til glatte- og krølleteknikker for at kunne style håret på den måde, kunden ønsker det.
- **Langt-hår-opsætninger:** Det kan man bruge i forbindelse med konfirmations- og brudehår. Det er en sjov måde at lære at style ens eget hår på, eller man kan bruge teknikkerne på en veninde, mor osv. Her lærer eleven teknikker til opsætninger, så frisuren holder til den lyse morgen. Vi leger med sammensætninger af renfriseret, krøl og fletteteknikker, og her er det kun ens egen fantasi, der sætter grænser.
- **Permanent:** Som vi i nyere tid også kalder strukturbehandling. Strukturbehandling er en måde, hvor vi laver en midlertidig ny struktur i håret. Vi lærer om placering af inddelinger, spolevalg, oprulningsteknik og oprulningsform alt efter, hvilke strukturer man vil lave. Vi arbejder med arbejdstegninger for bedre at kunne forstå, hvor og hvordan vi placerer vores spoler. Sidst får vi kendskab til den kemiske proces, hvor eleven ser et færdigt resultat på en model.
- **Herrehår:** Herrehår er noget for sig. Vi skal ud fra inspirationsbilleder prøve at style herrefrisurer på en herredukke med de rigtige produkter og senere på levende modeller. Vi skal også føntørre på en bestemt måde for at få de maskuline former frem.
- **Praktik og virksomhedsbesøg:** Vi skal ud at besøge uddannelsessteder, fx Aalborg Tech, som tilbyder EUD-frisør og kosmetolog, og Viborg Helsepraktik, der tilbyder kosmetolog, fodterapeut, massage og wellness.

Kosmetolog

- **Farvning af bryn og vipper:** Som kosmetolog og frisør kommer mange af vores kunder for at få farvet bryn og vipper, fordi de ikke fra naturens side har den ønskede farve. I dette forløb lærer vi om farveteorien og farvelægningen. Valg af farve til den rigtig

hudtone og årstid. Vi afprøver på hinanden og gentager dette flere gange for at få en god rutine ind, som kan være nyttig, hvis man har et ønske om at starte i lære som frisør eller kosmetolog.

- **Voksning af bryn og ansigtsbehåring:** Mange mennesker har uønsket hårvækst mange steder på kroppen. Eleven lærer i dette forløb om ansigtsbehåring på overlæbe, næse og hage og tilretning af bryn.
- **Hudanalyse:** Hvilken ansigtsplejerutine skal jeg vælge? Og hvorfor? Lær om din egen hud, og få kendskab til din venindes hud. Sammen kunne I give hinanden en skøn behandling med ansigtsrens, ansigtsmassage, ansigtsmaske og wellness i rolige omgivelser.
- **Massage og mindfulness:** Lær at gå ned i tempo, og din kunde vil følge dit åndedrag og ro. Kunden skal sidde med fødderne i et varmt fodbad, og du vil som behandler lade kunden føle din ro og vejrtrækning og lære at få din kunde til at "grounde" med en blid skulder-, nakke- og hovedbundsmassage. Eleven vil lære en behandlingsform, som er god mod stress og meget uro for at mærke sin egen krop.

Negletekniker

- **Neglens anatomi:** Eleven lærer om neglens mange betydninger. Eleven lærer rutiner og systemer, så kunden kan få en hurtigere og grundigere behandling.
- **Manicure**
- **Forberedelse af tipper:** For at forlænge naturneglen lærer eleven, hvordan man tilfiler og tilpasser en tip til naturneglen, så neglen får det optimale fundament for en god støbning af gelé.
- **Støbning:** Eleven lærer at støbe neglen i den rigtige facon og tilfile den i den rigtige eller ønskede form.
- **5 point-metode:** Som negletekniker er finish noget af det smukkeste, og derfor lærer eleven denne metode for at få en ens lakering, uanset om man arbejder med neglelak, gel-lak eller topcoat.
- **Negleart:** En kreativ proces, hvor eleven lærer at kombinere farver og fantasi til et nyt og moderne udtryk: et lille maleri.

Makeupartist

- **Makeup eller ej?** I dag bruger de fleste en eller anden form for makeup. Dette forløb gør dig klogere på det naturlige look, og hvad er forskellen på dag-, aften-, bryllups- eller showmakeup.

Hvornår bruger man hvad? Hvad er en makeupartist egentlig, og hvilke jobs kan man få ude i den store verden?

- **Dagmakeup/aftenmakeup:** Lær hvordan man lægger en makeup, find de rigtige farver, og arbejd med skygger og highlight. Hvad fremhæver ansigtets fine linjer og holder det fuldstændig naturligt?
- **Special Effects:** Vi arbejder for eksempel med skudsår, kødsår eller horrortema.
- **Dragmakeup:** Eleven lærer at arbejde med kunsten indenfor drag, hvor alt bare er meget større. Lime bryn, lægge foundation, lave markante skygger og highlight.

Hovedværk (gøremålsprøve)

Forløbene fører hen mod et hovedværk, hvor eleverne selv står for processen og efter eget valg benytter de færdigheder, som de har tilegnet sig igennem året. Hovedværket bliver bedømt af en ekstern censor og lærer i samarbejde. Hovedværket bedømmes med en skriftlig udtalelse. Den skriftlige bedømmelse kan benyttes som supplement til elevens portfolio og dermed til elevens videre vej i uddannelsessystemet.

Procesorientering:

Indenfor hvert fagområde bliver eleverne introduceret til og skal forholde sig til følgende:

- Bæredygtigt mindset, hvor der er fokus på klimaaftryk – både hos den enkelte og i et større perspektiv indenfor brancherne.
- Inspirationprocesser
- Moodboards
- Mode – forståelse og inspiration
- Farvelære, produktforståelse, form og udtryk
- Kommunikation og formidling
- Entreprenørskab og iværksætter
- Dokumentation til elevens individuelle portfolio

Projektet skal altid indeholde overvejelser om:

- Bæredygtighed
- Argumenter for materialevalg, form og farve
- Formål
- Målgruppe
- Nyfortolkning

På denne måde opfordrer og fordrer undervisningen til aktiv elevdeltagelse samt en løbende dialog og evaluering gennem hele undervisningsforløbet. Eleverne reflekterer sammen over hinandens arbejde, hvilket skaber et kreativt miljø, hvor de kan inspirere hinanden og udvikle ideer i fællesskab. Der gives konstant feedback både i processen og på de færdige projekter. Delmålene for

---

	undervisningen etableres i samarbejde mellem elever og underviser. Der foregår regelmæssig revurdering og evaluering for at sikre relevans og progression.
Hovedværket:	Som en afsluttende gøremålsudfordring, skal eleverne i afslutningen af skoleåret udarbejde et hovedværk. Hovedværket er et selvstændigt arbejde, hvor eleven med en model udarbejder et produkt ved at bruge færdigheder fra stylingens fire fagområder – fra idé til produkt. Eleven arbejder selvstændigt og skal herigennem vise sin praktiske kunnen, så det endelige produkt kan bruges i en fælles præsentation: et modeshow.
Ekstern undervisning:	I branchefaget styling foregår undervisningen hele tiden i forhold til den omkringliggende verden – uddannelsesmæssigt og jobrelateret. Således har Djursland Fri Fagskole eksterne samarbejdspartnere hos både uddannelsesinstitutioner og erhvervslivet, hvilket afspejles i undervisningen igennem forskellige ekskursioner samt oplæg ved gæstelærere.
Besøgs partnere:	<p>Faste besøgs partnere indenfor uddannelsesinstitutioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aalborg Tech • Viborg Helsepraktik • Tradium Randers • Aarhus Tech • CND – Insight Cosmetics <p>Faste besøgs partnere indenfor erhvervslivet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sune Søgaard – hår • Lathisya Adore – drag queen <p>Faste ekskursioner til følgende kulturelle institutioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dragshow – Aarhus • Viborg Helsepraktik • Styling og livsstil – Aarhus Tech • Livsstil og sundhed – Aalborg Tech • Virksomhedsbesøg hos negle- og frisørsaloner, makeupartistens arbejdsplads <p>Eksempler på gæsteundervisning og gæstelærere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lathisya Adore, drag queen • Sune Søgaard, frisør og kosmetolog • Maria Grønning fra Divineglow, kosmetolog og frisør <p>Organisering af ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.</p>

Tekstil og design

Forudsætninger:	Hos Djursland Fri Fagskole tilbyder vi et omfattende undervisningsprogram indenfor det overordnede felt tekstil og design, der er udformet til at ruste vores elever med essentielle praktiske færdigheder, historisk og kontekstuel viden og erfaring med inspirations- og researchprocesser indenfor dette kreative felt.
Fagformål:	<p>Formålet med branchefaget "Tekstil og design" på Djursland Fri Fagskole er at gøre eleverne i stand til på et oplyst og praktisk grundlag at kunne identificere egne interesser, kompetencer og muligheder indenfor såvel den tekstile som den kreative/kunstneriske branche. Således lægger linjen branchespecifikt op til erhvervsuddannelserne som fx beklædningshåndværker og boligmontering. Derudover giver branchefaget "Tekstil og design" eleverne en forsmag på den generelle afvekslende undervisningsform mellem teori og praksis på erhvervsuddannelserne, hvilket er med til at styrke eleverne i deres fremtidige valgproces mod en ungdomsuddannelse. Således bliver målet med undervisningen på branchefaget "Tekstil og design" at gøre eleverne uddannelses- og erhvervsparate, så de kan fortsætte deres uddannelse på danske institutioner – herunder ligeledes de gymnasiale uddannelser med et kreativt fokus. Alternativt kan eleverne vælge en elev- eller læreplads indenfor tekstile eller kreative muligheder.</p> <p>Eleven er efter et årskursus fagligt rustet til at gennemføre en erhvervsuddannelse med optagelse på grundforløb 2 samt skaffe sig en elevplads. For 10. klasse: Eleven er rustet til at tage en gymnasial uddannelse fx en DesignHF, HTX på Design College eller FLOW.</p>
Fagområder og metode:	<p>I branchefaget "Tekstil og design" arbejder vi med udgangspunkt i følgende fagområder/skills:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Syning • Yarnlove – Strik og hækling • Farvning/linoliumstryk/stoftryk/batik • Visibel mending – broderi, synlig reparation <p>Indenfor alle skills arbejder vi procesorienteret, så de praktiske skills indsættes i en kognitiv og kreativ proces med det formål at få eleverne til at se deres færdige produkt i et kontekstuel, historisk og bevidst perspektiv. Processen gentages indenfor hvert område af de oplyste skills og fører hen mod et hovedværk, hvor eleverne selv står for hele processen og efter eget valg benytter de skills, som de har tilegnet sig igennem året.</p>
Procesorientering:	<p>Indenfor hver skills bliver eleverne introduceret til og skal forholde sig til følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bæredygtigt mindset, hvor der er fokus på klimaaftryk – både hos den enkelte og i et større perspektiv indenfor tekstilbranchen • Inspirationprocesser • Moodboards • Historisk forståelse og inspiration

-
- Farvelære, materialelære, form og udtryk
  - Kommunikation og formidling
  - Entreprenørskab og iværksætter
  - Dokumentation til elevens individuelle portfolio

Detaljeret
undervisningsindhold:

Omsat til praksis kan et tema under syning se således ud:

Patchwork

Historisk – hvad betyder konteksten?

Fra amerikansk kludetæppe og koreansk pojagiteknik til upcycling af silketørklæder med Betina Bakdahl. Historisk rids – hvordan opstod patchwork i det tidlige USA og endnu tidligere som gammel koreansk teknik og viser vejen op til en nutidig kunstner som Betina Bakdahl, der har omfavnet og redesignet patchworkteknikken.

Syprøve

Vi kigger på mønstre, materialer, former og udtryk og laver syprøver – oldschool i hånden og på maskinen.

Inspiration og moodboard

Eleverne opdeles i små grupper, som skal researche efter forskellige former for patchwork – historisk og nutidigt – og lave et inspirationsboard, som gennemgås på klassen.

Individuelt projekt

Herefter går eleverne hver til sit og laver deres eget moodboard over, hvilket projekt de individuelt vil lave med teknikken. Projektet skal altid indeholde overvejelser om:

- Bæredygtighed
- Argumenter for materialevalg, form og farve
- Formål
- Målgruppe
- Nyfortolkning

Alle projekter afsluttes med en mini-fernisering, fx på klassen med individuelle oplæg og dokumentation af hele processen til portfoliomappen. På denne måde opfordrer og fordrer undervisningen aktiv elevdeltagelse som en løbende dialog og evaluering gennem hele undervisningsforløbet. Eleverne reflekterer sammen over hinandens arbejde, hvilket skaber et kreativt miljø, hvor de kan inspirere hinanden og udvikle ideer i fællesskab. Der gives konstant feedback både i processen og på de færdige projekter. Målene for undervisningen etableres i samarbejde mellem elever og underviser og undergår regelmæssig revurdering og evaluering for at sikre relevans og progression.

Hovedværket:

Som en afsluttende gøremålsudfordring, skal eleverne i afslutningen af skoleåret udarbejde et hovedværk. Eleverne skal her selvstændigt bevise, hvordan de har optaget gennemførte metodiske greb indenfor designprocessen – fra idé til produkt – hvor eleven selvstændigt skal vise sin lavpraktiske kunnen, således at det endelige produkt og de benyttede skills naturligvis er i fokus, men hvor den samlede bedømmelse i høj grad også afspejler i hvor høj grad, eleverne har

---

kunnet dokumentere og facilitere den proces, som skolen ønsker, at elevernes produkter også skal indeholde. Bedømmelsen er skriftlig fra underviser, som sammen med en ekstern censor bliver præsenteret for hele hovedværket ved en fernisering på skolen og med en ekstern vurdering. Den skriftlige bedømmelse kan benyttes som supplement til elevens portfolio og dermed til elevens videre vej i uddannelsessystemet.

Ekskursion:**Tekstil under huden – fra dyr til dyrt**

Branchefaget "Tekstil" tager hvert år på researchrejse til Island eller Færøerne, hvor hele processen fra får til tekstil undersøges og sættes ind i en historisk såvel som en geografisk, kulturel og kontekstuel sammenhæng. Således er det skolens ønske at vise eleverne, hvordan tekstil i en nordisk kontekst oprindeligt er opstået for derigennem at give eleverne konkret viden og en forståelse af, hvilken kulturel baggrund de kommer fra indenfor det tekstile område. På denne måde bliver rejsen i lige så høj grad en dannelsesrejse ind i den nordiske kultur. På denne måde gives eleverne både en praktisk forståelse af tekstilets oprindelse, en helt håndholdt oplevelse af hvor materialet kommer fra, og en kognitiv forståelse af hvordan tekstil i kulturel kontekst er opstået, og hvorfra det er videreudviklet. Ekskursionen indeholder på den anden side også besøg hos dyre garnbutikker – så linjen trækkes fra need to have til nice to have.

Der arbejdes med en søsterskole/venneskole, hvor eleverne erfarings- og kulturudveksler, laver oplæg til hinanden og ser hinandens værker og hverdag. Således får branchefaget "Tekstil" også hvert år besøg af en den samme søsterskole, som deltager i undervisningen.

Ekstern undervisning:

I branchefaget "Tekstil" foregår undervisningen hele tiden i forhold til den omkringliggende verden – uddannelsesmæssigt og jobrelateret. Således har Djursland Fri Fagskole eksterne samarbejdspartnere hos både uddannelsesinstitutioner og erhvervslivet, hvilket afspejles i undervisningen gennem forskellige ekskursioner samt oplæg ved gæstelærere. Fokus er hele tiden en undersøgende og videnstilegnende tilgang, hvor tematikker fra de procesorienterede fagområder inddrages som en del af undervisningen.

Faste besøgs partnere indenfor uddannelsesinstitutioner:

- Designskolen Kolding
- Københavns Professionshøjskole – tekstilformidleruddannelsen
- VIA University College – Campus Herning ((Mangler))
- VIA University College, Campus Aarhus
Beklædningshåndværker – EUD GF1: design, mode og teknologi og den videregående uddannelse: tekstildesign, håndværk og formidling
- Kulturskolen Syddjurs – Indsende kreationer til den censurerede udstilling "Ungdommens Vårsalon"

Faste besøgs partnere indenfor erhvervslivet:

- Kvadrat (Tekstilproducent)
- Friis Design (Lokal selvstændig med butik)

- Tøjdesigner i Århus?

Faste ekskursioner til følgende kulturelle institutioner:

- Museet "Køn", Aarhus (historisk forståelse og kommunikation)
- Tekstmuseet Herning (den danske tekstilindustri)
- Kunstmuseet Aros – (inspirationsprocesser i andre kunstformer)

Eksempler på gæsteundervisning og gæstelærere:

- Farvelærer fra Klitmøller Slow Works
- Stine Højland med firmaet atter.dk, hvor hun har skabt et koncept med lette mønstre, som man syr af sengetøj fra genbrugen. Hun er uddannet folkeskolelærer og tager ud til bl.a. efterskoler og laver workshops og foredrag. Se: <https://www.tvmidtvest.dk/video/klip/19sengetoej-final>

Organisering af ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Fællesfag

Overordnet:

På Djursland Fri Fagskole er der en række fag og aktiviteter, der ligger udenfor skolefagene. Disse fag har deres rod i skolens værdigrundlag samt i De frie Skolers tradition og værdier. Formålene med fagene er overordnet set livsoplysning, folkelig oplysning samt den demokratiske dannelse. Formålet er endvidere det fællesskabskonstituerende.

Bemærk, at fællessamling i denne sammenhæng defineres som undervisning på linje med samlinger, da der i denne aktivitet indgår den direkte undervisning i demokratiske samværsformer, der må være en del af den demokratiske dannelse. Følgende er overordnede formålsbeskrivelser for de enkelte fællesfag.

Fællessamling

Formål:

Formålet med samlingerne er bl.a. at kunne give fælles beskeder, diskutere fælles anliggender, informere, synge i fællesskab, inspirere og skabe sammenhængskraft i skolefællesskabet. Formen skal ved sin gentagelse og kontinuerlighed skabe ro og sammenhæng i skolehverdagen.

Indholdsmæssigt skal samlingerne skabe rammen for at give eleverne en oplevelse af fortællingen (forstået meget bredt) som formidling af livsoplysning og folkelig oplysning. Gennem samlingerne skal eleverne møde fortælling om såvel historiske som aktuelle og branchefaglige emner. I samlingerne skal eleverne endvidere møde holdninger og synspunkter, som de i frihed kan tage stilling til og derved danne deres egne holdninger. Derved opnås en større forståelse af sig selv og sin egen tilværelse. Endelig skal samlingerne skabe mulighed for et løbende arbejde med de temaer, som

introduceres i forbindelse med fællestimerne, og som omhandler den demokratiske virkelighed på skolen. Der vil blive gjort brug af fællessangssamlinger.

Organisering: Der holdes korte fællessamlinger hver dag i forlængelse af middagsmaden, hvor der gives dagsaktuelle beskeder, udveksles forslag eller ideer mellem personale og elever. Fællessamlingerne ligger også én gang ugentligt, og derudover er der samling til go' weekendmøde om fredagen. Ansvarsfordelingen fremgår af tjenesteplanen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Fællessang

Formål: Formålet er at synge og dermed at fremme fællesskabsfølelsen og skabe kendskab til national- og international musik.

Organisering: Der synges fællessang til udvalgte samlinger i løbet af året. Ansvarsfordelingen fremgår af tjenesteplanen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Go' weekendmøde

Formål: Formålet med go' weekendmøde er bl.a. at runde ugen af i fællesskab hver fredag eftermiddag. Indholdsmæssigt har timen samme karakter som fællessamling.

Organisation: Der holdes go' weekend som det sidste om fredagen inden weekend. Fredagsvagten deltager.

Lørdagsaktivitet

Hver lørdag afholdes en planlagt aktivitet for de elever, som tilbringer weekenden på skolen. Eleverne kan på forhånd se, hvad de kommende lørdage byder på. Aktiviteterne er som udgangspunkt obligatoriske at deltage i. Formålet med disse aktiviteter er at aktivere eleverne og styrke sammenholdet og fællesskabet blandt eleverne på tværs af vennegrupper. Lørdagsaktiviteten introducerer ligeledes eleverne til en bred vifte af nye og spændende kulturoplevelser, fritidsinteresser og færdigheder. Eksempler på lørdagsaktiviteter kan være en tur til Moesgaard Museum, Den Gamle By eller Aros, en kreadag, ninja-natterend, smykkeværksted, lagkageløb, LAN eller volleyturnering. Eleverne har igennem året mulighed for at foreslå forskellige aktiviteter, de kunne ønske sig.

Fællesaften

Formål: Formålet med fællesaftener er at styrke de sociale relationer blandt årgangen samt at præsentere dem for forskellige måder at være sammen på om aftenen.

Kompetencemål:

- Eleven får muligheden for at danne nye relationer og styrke de eksisterende i en hverdagsaften-kontekst.

	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven får oplevelsen af at samarbejde i bo- og familiegrupper om at planlægge en aktivitet. • Eleven lærer, at det er vigtigt at bakke op om det, der bliver arrangeret for fællesskabets skyld.
Indhold:	Fællesaftener er obligatoriske at deltage i og kan indeholde alt fra en koncert, et diskussionsemne eller en aktivitet planlagt af en familie-/boggruppe. Fællesaften kan også være et fagligt indspark, en samarbejdsøvelse eller noget helt andet. Til fællesaftenerne er det både efterskolens personale og eleverne, der er med til at planlægge, hvad der skal ske.
Arbejdsformer:	Vi arbejder med, at eleverne skal opleve og lade sig inspirere af de oplevelser, de får og giver hinanden i fællesskabet på skolen. Vi arbejder med den sociale trivsel for at kunne hjælpe og guide eleverne i den sunde sociale relation.

Boglige fag

Overordnet:	På Djursland Fri Fagskole undervises der i en lang række prøveforberedende fag. I disse fag tilrettelægges undervisningen, så den "står mål med det, der almindeligvis kræves i folkeskolen". Der tilbydes folkeskolens prøver i disse fag. Følgende er overordnede formålsbeskrivelser for de enkelte prøveforberedende fag.
-------------	---

Dansk

Formål:	Formålet med danskundervisningen er at styrke elevernes evne til at læse, fremstille, fortolke og kommunikere. I undervisningen fremmes elevernes oplevelse af sproget som en kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, der bygger på æstetisk, etisk og historisk forståelse. Undervisningen har et nordisk element, som styrker sprogforståelsen mellem landene.
Kompetencemål:	I undervisningen tilstræbes det, at eleven tilegner sig følgende kompetencemål fra fællesmål: <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst. • Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation. • Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster. • Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.
Indhold:	I danskundervisningen arbejdes der med forskellige genrer indenfor forskellige temaer. Det kan fx være temaet "identitet" med genrer som dokumentar, lyrik, podcast, medier og prosa, som sigter mod at præsentere eleverne for en bred vifte af danskfagligt stof, der kan

	arbejdes med ud fra et vedkommende ståsted. Det kan være forfattere fra den danske kanon samt nyere tekster. Der arbejdes ydermere med hovedværker indenfor litteratur og spillefilm.
Metoder:	Vi træner skriftlige og mundtlige kompetencer såvel som læsning i undervisningen eksempelvis via samtale, arbejde med grammatisk fokus og fordybelse i et større værk eller lign. Vi arbejder med redegørelse, analyse, fortolkning og perspektivering.
Arbejdsformer:	I dansk arbejdes der både individuelt og i diverse gruppekonstellationer. Vi arbejder med skriveøvelser, som styrker den analoge skrivning og kreativiteten, vi arbejder med fremlæggelser, notater, vidensdeling, research, kildekritik og meget andet.
Undervisningsmateriale- og sprog:	Materialet i undervisningen er en blanding af tekster, der forefindes på dansk.gyldendal.dk, fra værker, samlinger, internettet, sociale medier m.m. Undervisningen er på dansk, men gennem faget stiftes der også bekendtskab med andre nordiske sprog.
Evaluering:	Evalueringsmetoderne er mundtlige og skriftlige og både lærer-elevrettet, elev-elevrettet og elev-lærerrettet og gennemføres løbende igennem af året. Der gives standpunktskarakterer to gange om året samt en skriftlig evaluering til skriftlige afleveringer.
Organisering:	Undervisningen sker på stamholdene. Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Matematik

Formål:	Vi følger fællesmålene for matematik, som lyder: <ul style="list-style-type: none"> • Eleverne skal i faget matematik udvikle matematiske kompetencer og opnå færdigheder og viden, så de kan begå sig hensigtsmæssigt i matematikrelaterede situationer i deres aktuelle og fremtidige dagligdags-, fritids-, uddannelses-, arbejds- og samfundsliv. • Elevernes læring skal baseres på, at de selvstændigt og gennem dialog og samarbejde med andre kan erfare, at matematik fordrer og fremmer kreativ virksomhed, og at matematik rummer redskaber til problemløsning, argumentation og kommunikation. • Faget matematik skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en historisk, kulturel og samfundsmæssig sammenhæng, og at eleverne kan forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse med henblik på at tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab.
	Udover ovenstående arbejder vi på: <ul style="list-style-type: none"> • At eleverne styrker deres selvtillid, mod og tro på sig selv

---

- At eleverne får mulighed for at starte på en frisk uanset udgangspunktet
- At afleveringsmængden og sværhedsgraden differentieres efter elevernes evner indenfor faget
- At der udarbejdes en særskilt plan for meget svage elever
- At højne elevernes arbejdsmoral og arbejdsvaner
- At styrke elevernes evne til og glæde ved at aflevere et gennearbejdet stykke arbejde, som også ordensmæssigt er godt.

Kompetencemål:

- Eleven kan handle med dømmekraft i komplekse situationer med matematik.
- Eleven kan anvende reelle tal og algebraiske udtryk i matematiske undersøgelser
- Eleven kan undersøge anvendelser af geometriske sammenhænge og måling i omverdenen
- Eleven kan vurdere anvendelser af statistik og sandsynlighed
- At arbejde på at udvikle elevens evne til at tænke logisk og analytisk og anvende matematiske metoder og begreber.

Indhold:**Algebra og funktioner:**

- Løsning af ligninger og uligheder
- Arbejde med lineære funktioner og deres egenskaber
- Eksponentiel- og potensfunktioner
- Andengradsligninger og funktioner

Geometri:

- Analytisk geometri med fokus på punkter, linjer og cirkler
- Trekanters og andre polygoners egenskaber og beregninger
- Målestoksforhold
- Anvendelse af trigonometri i retvinklede trekanter til beregning af vinkler og sidelængder

Statistik og sandsynlighed:

- Indsamling og præsentation af data
- Analyse af data ved hjælp af diagrammer og statistiske mål
- Beregning af sandsynligheder og brug af kombinatorik

Hjælpeprogrammer:

- Wordmat
- Microsoft Excel
- Microsoft Word
- Geogebra

Metode:

Der vil være fokus på både skriftlige og mundtlige kompetencer indenfor matematikken, herunder formulering og formidling af matematik og brugen af matematiske termer.

Der vil være fokus på problemløsning og anvendelse af matematikken i konkrete sammenhænge. Det vil i høj grad involvere tekniske hjælpemidler som en del af undervisningen og læringsmålene.

Arbejdsformer:	Undervisningen vil kombinere forskellige metoder for at sikre en varieret og aktiv læring. Der vil indgå en blanding af klasseundervisning, gruppearbejde og individuel opgaveløsning.
Undervisningsmateriale- og sprog:	Undervisningen foregår på dansk. Meget af undervisningen vil tage udgangspunkt i materialet på matematik.gyldendal.dk.
Organisering:	Undervisningen sker på stamholdene. Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Engelsk

Formål:	Vores formål med engelskundervisningen er at styrke elevernes kompetencer indenfor mundtlig og skriftlig kommunikation samt deres evne til at agere selvstændigt i kulturmøder på baggrund af en forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold. I undervisningen fremmes elevernes evner til at deltage i længere samtaler samt at argumentere velformuleret og spontant for deres synspunkter på engelsk. Undervisningen styrker elevernes forståelse for det skrevne sprog og deres formulering af egne tekster på engelsk. Undervisningen skal skabe rammer for oplevelser, indsigt og samarbejde og bidrage til, at eleverne bevarer motivationen til at beskæftige sig med sprog og kultur.
Kompetencemål:	I undervisningen tilstræbes det, at eleven tilegner sig følgende kompetencemål fra fællesmål: <ul style="list-style-type: none"> • Mundtlig kommunikation: Eleven kan deltage i længere, spontane samtaler og argumentere for egne synspunkter på engelsk. • Skriftlig kommunikation: Eleven kan forstå og skrive længere, sammenhængende tekster med forskellige formål på engelsk. • Kultur og samfund: Eleven kan agere selvstændigt i internationale kulturmøder på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold.
Indhold:	I engelskundervisningen arbejdes der med mindst fire forskellige overtemaer. Disse temaer fokuserer på at undersøge kulturelle og samfundsmæssige forhold i flere engelsktalende lande. Et eksempel på dette kan være cultures and subcultures, hvor eleverne stifter bekendtskab med begreberne kultur, identifikation og sociale normer samt lære at italesætte disse – både på individuelt og nationalt niveau. Vi arbejder med genrerne skønlitteratur og sagprosa samt flere eksempler på æstetiske og multimodale tekster.
Metoder:	Vi træner lytning, læsning, skrivning og mundtlige kompetencer såvel som kommunikationsstrategier i undervisningen. Dette gøres fx via samtale, arbejde med skriftlig formidling, spontane diskussioner og forberedte præsentationer. Vi arbejder med redegørelse, analyse, fortolkning og perspektivering.

Arbejdsformer:	I engelsk arbejder vi både individuelt og i gruppekonstellationer. Vi arbejder med fremlæggelser, PowerPoints, arbejdsark, samtaler, debat, research, kildekritik og sproglæringsstrategier.
Undervisningsmateriale- og sprog:	Materialet i undervisningen er en blanding af tekster, der findes på engelsk.gyldendal.dk, fra artikler, skønlitteratur, dokumentar, internettet, sociale medier, YouTube m.m. Undervisningen er primært på engelsk, mens grammatisk arbejde foregår på både dansk og engelsk.
Evaluering:	Evalueringsmetoderne er mundtlige og skriftlige og både lærer-elevrettet, elev-elevrettet og elev-lærerrettet og gennemføres løbende igennem af året. Der gives standpunktskarakterer to gange om året samt skriftlig feedback til skriftlige afleveringer.
Organisering:	Undervisningen sker på stamholdene. Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Fysik

Formål:	<p>Formålet med undervisningen i fysik/kemi er, at eleverne tilegner sig viden og indsigt om fysiske og kemiske forhold. Undervisningen skal medvirke til udvikling af naturvidenskabelige arbejdsmetoder og udtryksformer hos den enkelte elev med henblik på at øge elevernes viden om og forståelse af den verden, de selv er en del af.</p> <p>Eleverne skal i faget fysik/kemi udvikle naturfaglige kompetencer og dermed opnå indblik i, hvordan fysik og kemi – og forskning i fysik og kemi – i samspil med de øvrige naturfag bidrager til vores forståelse af verden. Eleverne skal i fysik/kemi tilegne sig færdigheder og viden om grundlæggende fysiske og kemiske forhold i natur og teknologi med vægt på forståelse af grundlæggende fysiske og kemiske begreber og sammenhænge samt vigtige anvendelser af fysik og kemi.</p> <p>På Femmøller tager fysik/kemi udgangspunkt i de interesser og den viden, som eleverne kommer med. Indholdet af undervisningen skal ligge så tæt op ad noget, som eleverne kender fra deres hverdag, og som de kan relatere sig til.</p>
Organisering:	Undervisningen sker på et hold: 10. klasseshold. Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Tysk

Formål:	Formålet med tyskundervisningen er at styrke elevernes evne til at læse, forstå, skrive og tale det tyske sprog. I undervisningen fremmes elevernes oplevelse af sproget som en kilde til kendskab til tysk kultur og identitet både i Tyskland og i andre tysktalende lande.
Kompetencemål:	I undervisningen tilstræbes det, at eleven tilegner sig følgende kompetencemål fra fællesmål:

	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan kommunikere på tysk mundtligt i et forståeligt og sammenhængende sprog. • Eleven kan kommunikere på skriftlig tysk i et forståeligt og sammenhængende sprog. • Eleven kan agere som en del af et tysktalende fællesskab.
Indhold:	I tyskundervisningen arbejdes der med forskellige genrer indenfor forskellige temaer. Det kan eksempelvis være temaet "Auf der Strasse in Berlin" eller "In die Berufswelt", som giver eleverne indsigt i kultur- og samfundsforskelle.
Metoder:	Vi træner skriftlige og mundtlige kompetencer såvel som læsning i undervisningen eksempelvis via samtale, arbejde med grammatisk fokus, fordybelse i tekster eller lign.
Arbejdsformer:	I tysk arbejdes der både individuelt og i diverse gruppekonstellationer. Vi arbejder med opvarmningsøvelser, fremlæggelser, notater, vidensdeling, research og meget andet.
Undervisningsmateriale- og sprog:	Materialet i undervisningen er en blanding af tekster, der forefindes på tysk.gyldendal.dk, fra værker, samlinger, internettet, sociale medier m.m. Undervisningen er på tysk, men med forklaringer på dansk, når der er behov for dette.
Evaluering:	Evalueringsmetoderne er mundtlige og skriftlige og både lærer-elevrettet, elev-elevrettet og elev-lærerrettet og gennemføres løbende igennem af året. Der gives standpunktskarakterer to gange om året samt en skriftlig evaluering til skriftlige afleveringer.
Organisering:	Undervisningen sker på et hold: 10.klasseshold. Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Fransk

Formål:	Formålet med franskundervisningen er at styrke elevernes evne til at læse, forstå, skrive og tale det franske sprog. I undervisningen fremmes elevernes oplevelse af sproget som en kilde til kendskab til fransk kultur og identitet både i Frankrig og i andre fransktalende lande, ligesom det tilstræbes, at de kan drage sammenhæng med deres eget liv og egne erfaringer.
Kompetencemål:	I undervisningen tilstræbes det, at eleven tilegner sig følgende kompetencemål fra fællesmål: <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan kommunikere på fransk mundtligt i et forståeligt og sammenhængende sprog. • Eleven kan kommunikere på fransk skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog. • Eleven kan agere som en del af et fransktalende fællesskab.
Indhold:	I franskundervisningen arbejdes der med forskellige genrer indenfor forskellige temaer. Det kan eksempelvis være temaet "être jeune",

---

	som indeholder forskellige genrer fra forskellige fransktalende lande, og hermed giver eleverne indsigt i kultur- og samfundsforskelle.
Metoder:	Vi træner skriftlige og mundtlige kompetencer såvel som læsning i undervisningen eksempelvis via samtale, arbejde med grammatisk fokus, fordybelse i tekster eller lign.
Arbejdsformer:	I fransk arbejdes der både individuelt og i diverse gruppekonstellationer. Vi arbejder med opvarmningsøvelser, fremlæggelser, notater, vidensdeling, research og meget andet.
Undervisningsmateriale- og sprog:	Materialet i undervisningen er en blanding af tekster, der forefindes på fransk.gyldendal.dk, fra værker, samlinger, internettet, sociale medier m.m. Undervisningen er på fransk, men med forklaringer på dansk, når der er behov for dette.
Evaluering:	Evalueringsmetoderne er mundtlige og skriftlige og både lærer-elevrettet, elev-elevrettet og elev-lærerrettet og gennemføres løbende igennem af året. Der gives standpunktskarakterer to gange om året samt en skriftlig evaluering til skriftlige afleveringer.
Organisering:	Undervisningen sker på et hold: 10. klasse. Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Bæredygtighed

Indhold:	Indholdet i bæredygtighed er delt i en teoretisk og en praktisk del med en overvægt af praktisk indhold. I den teoretiske del udfoldes begrebet bæredygtighed, som er et begreb, der rummer mange vinkler og muligheder for konkret handling. Det kan fx være ved at forstå, at naturen er et skatkammer, som man kan gå ud og plukke fra, hvis man ved, hvornår hvilke råvarer er i sæson. I faget sanker vi, reparerer tøj eller elektronik, er kreative med og i naturen, bygger pizzaovn, laver bålmad m.m., arbejder med grøn energi eller andre projekter.
Metoder:	Gennem oplæg og diskussioner arbejder vi gruppeorienteret med bæredygtighed på flere plan. Vi planlægger forskellige praktiske måder at tage stilling til bæredygtighed på, og hvordan man som individ kan være bæredygtig.
Formål:	Formålet med bæredygtighed er: <ul style="list-style-type: none"> • At oplyse og danne eleverne i en bæredygtig retning • At vise eleverne, hvordan man kan tage aktivt stilling og lave ændringer i sit liv, der er mere bæredygtige • At arbejde sammen om at gøre skolen mere bæredygtig • At vise, at som individ kan man være med til at gøre en forskel • At oplyse om, hvad der er i sæson med henblik på at handle mere lokalt.
Evaluering:	Evaluering af faget foregår løbende undervejs.

Organisering: Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen.
Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Valgfag

Upcycling – krea med genbrug

Formål: Formålet med valgfaget er at styrke elevernes evne til selvstændigt at omforme genbrugsmaterialer til nye tekstiler med henblik på:

- At leve mere bæredygtigt
- At gøre sig selv økonomisk uafhængig
- At forstå egne handlinger i en langt større kontekst end egen livsverden.

Formålet med faget er at lære eleverne, hvilke muligheder der er for forskellige tekstilarter, former, materialer osv. for at sy det til nyt eller reparere, så det stadig kan bruges.

Kompetencemål:

- At kunne benytte en symaskine
- At kunne udvælge genbrugsmaterialer og dermed brugbare tekstiler til upcycling
- At kunne sy efter mønsterark
- At kunne omforme genbrugsmaterialerne, så de kan bruges sammen med ovennævnte mønsterark.
- At kunne upcycle eget tøj som fx at lægge bukser op, sy en lap på tøj, isætte en elastik osv.
- At kunne udvælge og finde brugbare genbrugsting, som på sigt kan benyttes i forbindelse med at flytte hjemmefra
- At øge elevernes nysgerrighed på hele den bæredygtige tankegang, så den bliver en naturlig del af deres mindset
- At få eleverne til at se sig selv som en del af løsningen på den bæredygtige fremtid
- Lavpraktisk at gøre eleverne mere parate og selvhjulpne til at flytte hjemmefra – fra udvælgelse af boligudrustning og køkkengrej til det de har brug for af boligtekstiler og tøj til sig selv – set i en bæredygtig kontekst.

Indhold: Overordnet indeholder faget følgende emner:

- Kørekort til symaskine
- Hvordan syr du efter mønster
- Hvordan finder du guldet i genbrugen
- Hvordan upcycler man tekstiler
- Hvad er æstetik, og hvordan kan det gøres personligt
- Hvordan reparerer jeg mit tøj – broderi, syning og lapning
- Hvordan er jeg selv en del af den bæredygtige løsning

Metoder:	Undervisningen består primært af praksisnær undervisning, hvor eleverne helt hands-on lærer at upcycle og omforme det, de/vi på holdet har fundet i genbrugsbutikkerne. Der er fokus på det selvstændige arbejde, hvor eleverne arbejder med egne opgaver og hjælper hinanden og får hjælp fra underviser.
Arbejdsformer:	<p>Der arbejdes primært individuelt, men med stort fokus på, at alle kan noget, så alle hjælper hinanden og lærer af hinandens kompetencer. Ofte vil den aktuelle undervisning starte med et oplæg fra underviser, der viser en metode eller laver oplæg i æstetik eller andet. I første del af undervisningsperioden er der tre bundne opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tag et symaskinekørekort • Sy en mulepose • Sy et par natbukser <p>Dette med henblik på at give eleverne mulighed for at øve sig i de forskellige syteknikker og samtidig få et reelt produkt ud af øvelserne. Hele undervisningen er tilrettelagt som aktiv deltagelse af eleverne med henblik på at give dem mulighed for at øve sig i den upcycling, de ønsker.</p>
Undervisningsmateriale:	Materialet i undervisningen er primært funderet i det materiale, eleverne og underviser finder i genbrugsbutikker/er købt via Kirkens Korshær. Derudover benyttes symønstre fra Stof & Stil. Symaskinekørekortet er udarbejdet af underviser.
Evaluering:	Evalueringen foregår løbende for derigennem at forme undervisningen efter det pågældende holds ønsker. Evalueringen er elev-lærer- og lærer-elev-rettet.

Øvrige fag

Overordnet:	<p>På Djursland Fri Fagskole undervises der foruden i de prøveforberedende fag i en række fag, der ikke leder frem til nogen prøve. Hvad angår OSO er skolen forpligtet til at tilbyde dette forløb for samlet set at kunne "stå mål med det, der almindeligvis kræves i folkeskolen". Hvad angår dansk som andetsprog, vælger skolen at tilbyde en særlig støtte til de af skolens elever, som er tosprogede og har brug for hjælp til danskundervisningen.</p> <p>Det følgende er overordnede formålsbeskrivelser for de enkelte fag.</p>
-------------	---

Idræt

Formål:	<p>Eleverne skal i faget idræt udvikle kropslige, idrætslige, sociale og personlige kompetencer. Eleverne skal opnå kendskab til alsidig idrætskultur og udvikle lyst til bevægelse. Idrætsfaget skal give eleverne erfaring med og indsigt i idrættens betydning for sundhed og trivsel samt i samspillet mellem samfund og idrætskultur.</p> <p>Eleverne skal gennem alsidig idrætspraksis have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve idræt og udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med</p>
---------	---

---

natur, kultur og det samfund og den verden, de er en del af. Eleverne skal opnå indsigt i og få erfaringer med vilkår for sundhed og kropskultur.

I faget idræt skal eleverne udvikle forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.

Kompetencemål:

- Eleven kan anvende komplekse bevægelsesmønstre i udvikling af en alsidig idrætspraksis.
- Eleven kan vurdere idrætskulturelle normer, værdier og relationer i et samfundsmæssigt perspektiv.
- Eleven kan vurdere samspil mellem krop, træning og trivsel i et aktuelt og fremtidigt perspektiv.

Indhold:

I idræt arbejder eleverne fx med følgende emner:

- Redskabsaktiviteter
- Dans og udtryk
- Kropsbasis
- Boldbasis og boldspil
- Løb, spring og kast
- Fysisk træning
- Natur og udeliv

Metode:

Der arbejdes primært med den praktiske forståelse for idrætsfaget indenfor de ovennævnte emner. Dette sker bl.a. gennem en temabaseret tilgang til undervisningen.

Arbejdsformer:

Den praktiske del foregår både individuelt, i mindre grupper og til tider i store grupper som eksempelvis med boldspil.

Undervisningsmateriale og sprog:

Til den praktiske del indgår en række forskellige materialer som eksempelvis redskaber, bolde og lign.

Undervisningen foregår på dansk.

Organisering:

Undervisningen sker på lige store hold. Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Obligatorisk Selvvalgt Opgave (OSO)

Sammenhæng:

På Djursland Fri Fagskole gennemfører vi arbejdet med OSO i december måned.

Formål:

Formålet med arbejdet med OSO er at give eleverne mulighed for at arbejde selvstændigt med et erhverv, de ønsker mere viden om. Med afsæt i uddannelsesplanen arbejder eleverne under vejledning med et Opgaven vurderes med en udtalelse og en karakter. Eleven kan vælge at få udtalelsen og/eller karakteren påført sit afgangsbrev.

Organisering: Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Dansk som andetsprog

Formål: Vi følger formålet fra folkeskolen for faget dansk som andetsprog, som er følgende:

Formålet med undervisningen i dansk som andetsprog er, at tosprogede elever på baggrund af deres sproglige og kulturelle forudsætninger tilegner sig færdigheder i at forstå og anvende talt og skrevet dansk. Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge dansk, og den skal udvikle deres bevidsthed om dansk kultur, sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

Stk. 2. Undervisningen skal fremme den enkelte elevs personlige og sproglige udvikling og forståelse af samspillet mellem dansk sprog og kultur og elevens modersmål og kulturbaggrund. Undervisningen skal herved bidrage til, at eleven udvikler forudsætninger for en aktiv og ligeværdig deltagelse i skole, uddannelse og samfund.

Kompetencemål: Vi bestræber os på at støtte eleverne med dansk som andet sprog i at opnå følgende kompetencemål:

- Eleven kan læse og forstå enkle tekster
- Eleven kan skrive enkle ord og sætninger som middel til kommunikation
- Eleven kan lytte aktivt med forståelse til talt dansk udtrykt i enkle former
- Eleven kan udtrykke sig i et enkelt talesprog afpasset efter situation, fag og samtalepartner.

Metoder: For at hjælpe og støtte andetsprogelevers fortsatte sprogudvikling tager vi udgangspunkt i kompetencemålene i fællesmål under dansk som andetsprog, og vi underviser med udgangspunkt i et dynamisk sprogsyn, hvor vi didaktisk tænker i, hvordan vi bedst muligt kan stilladsere opgaverne. Vi kan fx støtte gennem en to-lærer-ordning, en særlig opmærksomhed gennem mulighed for støtteundervisning, tydelige sproglige mål, stilladsning af opgaver og identificering af sproglige ressourcer samt mulige udviklingspunkter hos eleverne.

Organisering: Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer aftales mellem lærer og forstander.

Vejledning

Vejledningen er i stor udstrækning tilknyttet faget. Studieforbereelse/studiefag (se yderligere beskrivelse under dette). Vejledningen er integreret vejledning, der inkluderer alle aspekter af skoleopholdet med de relevante aktiviteter disse indeholder. Udover aktiviteterne tilknyttet de skemalagte timer i studiefag indeholder vejledningen:

- Gruppevejledning i grupper à 4-5 elever

- Individuel vejledning efter behov
- Informationer, der inkluderer forældre
- Events og arrangementer tilknyttet vejledning – uddannelsesaftener, SKILLS, brobygning, virksomhedsbesøg mv.
- Inddragelse af de øvrige fag og andre aktiviteter i den integrerede vejledning
- Praktikbesøg.

Studieforberedelse

Formål:

Formålet med faget studieforberedelse er at styrke elevernes evne til selvstændigt at indsamle information på relevante hjemmesider og ug.dk, være en aktiv del af elevernes personlige udviklingsproces hen mod det forestående valg af ungdomsuddannelse og igennem øvelser at gøre eleverne i stand til at kunne træffe et valg på baggrund af relevante informationer og personlige overvejelser.

Således kommer fokus i undervisningen til at omhandle at skabe en interesse for karrierefeltet, personlige valgprocesser samt at give eleverne en forståelse og rutine i at indsamle data og foretage researcharbejde. Derudover vil der være fokus på at indsamle materiale til elevernes studievalgspotfolio, så dette kan danne grundlag for udfyldelsen af det afrapporteringsskema, der skal indsendes sammen med ansøgningen i optagelse.dk.

Kompetencemål:

- At øge elevernes informationsniveau på alle parametre i forhold til den karrierelæringsproces de opstarter på hhv. 10. klasses hold eller projekthold. Således skal eleverne gøres bekendt med alle gængse ungdomsuddannelser i Danmark, hvad de overordnet står for, hvad adgangskravene er, og hvad de er adgangsgivende til.
- At fordre elevernes personlige udvikling og motivation for de forestående karrierevalg. Øge elevernes følelse af selvstændighed og ansvar for deres eget fremtidige valg.
- At gøre eleverne i stand til aktivt at forholde sig til og på baggrund deraf foretage karrierevalg i deres proces mod en ungdomsuddannelse.
- At skabe en naturlig interesse for egen læring, motivation for et aktivt valg og at bibringe eleverne lærings- og beslutningsredskaber til deres fremtidige karrierelæringsvalg.
- At øge den praksisnære læring og fornemmelse for erhvervsfag ifm. besøg på SKILLS.

Indhold:

Hensigten er at skabe forhold, som både minder om og giver plads til personlig udvikling og fordybelse i egen læring og interesseområder indenfor karriere.

Overordnet indeholder faget følgende emner:

- Det personlige udgangspunkt
- Vurderingsværktøjer

	<ul style="list-style-type: none"> • Ungdomsuddannelser • Brobygning - forberedelse og opfølgning • Studievalgsportfolio • Hjælpeværktøjer på ug.dk • Overgange til kommende studie
Metode:	<p>Undervisningen vil bestå af både teoretiske og praktiske elementer med et fokus på selvstændigt arbejde og informationsindsamling. Hele undervisningen er tilrettelagt med aktiv deltagelse af eleverne med henblik på at give dem mulighed for at i at øve sig i at søge information, bruge vurderingsværktøjer og forholde sig til div. ungdoms- og uddannelser.</p> <p>Vejledningsteori og metoder vil både blive præsenteret mundtligt og skriftligt, men eleverne skal derudover uddannes til selv at kunne søge information samt at indsamle data ved hjælp af research. For at dele informationerne om div. uddannelser, vurderingsredskaber og personlige synspunkter er fremlæggelser på klassen en stor del af undervisningen.</p>
Arbejdsformer:	<p>I studieforberedelse arbejdes der dels individuelt, dels i grupper, sidstnævnte med det formål at lade eleverne lære af hinandens overvejelser vedr. karrierevalg. Vi arbejder dels undersøgende med researcharbejde, fremlæggelser og med diskussionsfora, hvor eleverne udfordrer hinanden og udfordres af underviserne i forhold til karrierevalg. Derudover arbejdes der meget med dels forventningsafstemning og forberedelse samt evaluering af div. praksisnære aktiviteter såsom SKILLS og brobygning.</p>
Undervisningsmateriale:	<p>Materialet i undervisningen er primært funderet i ug.dk, hjemmesider på div. uddannelsesinstitutioner, sociale medier osv. Der benyttes ligeledes eget udarbejdet materiale som fx til "det personlige faglige stamtræ". Endelig benyttes undervisningsmateriale fra SKILLS.</p>
Evaluering:	<p>Evalueringen foregår løbende - dels i forbindelse med ovenstående aktiviteter, og dels i forbindelse med overemnerne, som bliver afsluttet med evaluering. Evalueringen er elev-lærer-rettet.</p>

Lektiefag

Indhold:	<p>Lektiefag er et fag, der tilbydes eleverne, som sikrer en særlig fordybelse i de lektier, som er en del af den primært boglige undervisning.</p>
Formål:	<p>Formålet med lektiefag er at sikre, at eleverne får den nødvendige ro og støtte til at kunne fastholde koncentrationen i arbejdet med at fordybe sig i lektierne. Lektier kan være skriftlige, mundtlige, kreative eller være læsestof.</p>
Organisering:	<p>Lektiefag afholdes i aula. Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.</p>

Brobygning

- Formål:** Formålet med brobygningen er helt praksisnært at styrke elevernes fornemmelse for og viden om de ungdomsuddannelser, de besøger på brobygningen. Derudover er formålet med aktiviteten at skabe sammenhæng mellem uddannelse og jobfunktioner, herunder at forstå adgangskrav og adgangsgivende krav.
- Brobygningen er en del af den personlige valgproces, hvor eleverne igennem denne praksisnære oplevelse får forventningsafstemt deres forestilling om div. ungdomsuddannelser. Herunder er brobygning en ideel mulighed for informationsindsamling på en lavpraktisk og tilstedeværende måde, så eleverne på egen krop afprøver den valgte ungdomsuddannelse. Brobygningsaktiviteten kan for mange af de tvivlende unge være en del af en afklaringsproces, hvor eleverne netop i praksis afprøver de ungdomsuddannelser, de overvejer.
- Derudover vil der være fokus på at indsamle materiale til elevernes studievalgportfolio, så dette kan danne grundlag for udfyldelsen af det afrapporteringskema, der skal indsendes sammen med ansøgningen i optagelse.dk.
- Kompetencemål:**
- Eleverne bliver bevidst om ungdomsuddannelse-landskabet og kan på baggrund af brobygningen bedre vælge eller fravælge de institutioner, som de har besøgt.
  - Eleverne kan beskrive forskellen på de forskellige ungdomsuddannelser og kan sætte sig selv ind i den kontekst ift. et forestående valg af ungdomsuddannelse.
  - Eleverne kan beskrive sammenhænge mellem ungdomsuddannelse og videregående uddannelse, så eleven i forbindelse med brobygningen kan se, hvilken vej den valgte ungdomsuddannelse kan føre til uddannelsesmæssigt, herunder hvilke reelle jobmuligheder dette på sigt giver.
- Indhold:** På den valgte uddannelsesinstitution vil eleven blive præsenteret for fag, undervisere og en dagligdag, der tilnærmelsesvis ligner en normal skoledag det pågældende sted.
- Derudover vil eleven blive gjort bekendt med uddannelsernes opbygning, valgfag og muligheder for forskellige kombinationer. En ekstra, men for de unges vedkommende meget vigtig, del af oplevelsen er med egne øjne at betragte og vurdere hele det sociale miljø på institutionen.
- Metoder:** Alt efter ungdomsuddannelsen vil undervisningen foregå med teoretiske eller praktiske elementer med et fokus på at vise eleverne, hvordan undervisningen foregår det pågældende sted, så de får en praksisnær selvstændig fornemmelse af, hvordan det foregår. Hele brobygningen er i sig selv en form for informationsindsamling, som giver en anden mulighed end den rent teoretiske for at vurdere en ungdomsuddannelse. På baggrund af div. undersøgelser viser det sig, at eleverne har størst muligt udbytte af vejledningsaktiviteter som brobygning, hvis aktiviteten er forberedt. Således gennemgås

---

	brobygningsaktiviteten i ugen op til, og efterfølgende evalueres aktiviteten også.
Arbejdsformer:	Brobygning er i arbejdsform helt afhængig af, hvilken ungdomsuddannelse eleven har valgt. Hver ungdomsuddannelse har sine egne læringsstrategier, hvilket eleven bliver gjort bekendt med under besøget. På denne måde vil eleverne også via læringsstile kunne opleve forskellen på div. ungdomsuddannelser.
Undervisningsmateriale:	Mange ungdomsuddannelser fremlægger undervisningsmateriale til brug inden besøget og/eller har meget udførlige beskrivelser af, hvilket tema, emne eller andet eleverne vil møde under besøget. I faget studieforbereelse vil eleverne blive gjort bekendt med det materiale, der ligger fra de institutioner, som netop de har valgt.
Evaluering:	Evalueringen foregår i faget studieforbereelse efter besøgene i brobygningsperioden. Evalueringen er både skriftlig og mundtlig.

Anderledes forløb

Overordnet:	De anderledes forløb er en del af undervisningen på Djursland Fri Fagskole. Anderledes forløb afvikles i andre holdmæssige konstellationer end den daglige undervisning. De anderledes forløb skal bryde hverdagens rutiner og bringe fagligheden fra såvel linjefag som de boglige fag i spil på andre måder end i hverdagen. Følgende er overordnede formålsbeskrivelser for de enkelte anderledes forløb.
-------------	--

Affaldssorterings-/casinodag

Formål:	Der er fire overordnede formål med affalds-/casinodagen: At sætte fokus på den stigende affaldsproblematik, og hvordan denne helt konkret gør sig gældende i ethvert geografisk område. Herunder: <ul style="list-style-type: none"> • At gøre eleverne bevidste om deres egen andel i affaldet som en del af løsningen. • At vise eleverne de materielle tings uforgængelighed, og hvordan ting ikke forsvinder, blot fordi de smides i naturen. • At gøre eleverne opmærksomme på, at de selv kan gøre en reel og meget konkret forskel i hele forureningsproblematikken. • At lære og bevidstgøre eleverne om affaldssortering.
Casinodag:	<ul style="list-style-type: none"> • At vise eleverne, hvordan man uden økonomisk risiko kan lege med spil, der på nettet markedsføres som økonomisk vinding. • At vise eleverne tilfældigheden i spil, og hvor stor en risiko det er at spille med økonomiske indsatser.
Kompetencemål:	At gøre eleverne i stand til at se sig selv og egen adfærd som en del af et større hele og på den måde vise dem deres del af ansvaret for, at problematikken med hensmidt affald ikke forstørres.

Indhold:	<p>Skolen tilmelder sig kampagnen under Danmarks Naturfredningsforening, hvorefter skolen får tilsendt materialer i form af indsamlingsposer og foldere om projektet. På den valgte dag opdeles eleverne i grupper, som får hvert deres område tildelt, hvor de skal samle skrald. Hver gruppe får udleveret flere poser, så de allerede undervejs kan sortere affaldet. Aktiviteten opsættes som en form for konkurrence, hvor det gælder om at samle så meget som muligt. Når eleverne kommer tilbage med affaldet, vejes det, og alt efter vægt tildeles eleverne jetoner til den efterfølgende casinoeftermiddag. Efter vejning er eleverne ligeledes med til en detaljeret affaldssortering.</p> <p>Casinoeftermiddagen er lavet dels som en spejling af affaldsdagen, dels som en mulighed for eleverne uden risiko at prøve de spil af, som de ser online.</p>
Metoder:	<p>Eleverne afprøver helt lavpraktisk at indsamle affald fra det omkringliggende område ved skolen. Den lavpraktiske og praksisnære tilgang skal ses som et supplement til den teoretiske læring, der i øvrigt er på skolen med henblik på dannelse, bæredygtighed, affaldsproblematikken, eget ansvar osv.</p>
Arbejdsformer:	<p>Eleverne vælger selv, hvilke grupper de vil gå i og vælger selv område. Alle skal have et område, hvor alle områder er nogenlunde ens. Målet er at dække området fra Femmøller by til Ebeltoft by langkysten. På denne måde er eleverne både en del af deres eget stykke og en del af et større mål om at dække en bestemt strækning, som alle kender.</p>
Undervisningsmateriale:	<p>Danmarks Naturfredningsforening medsender undervisningsmateriale, som bliver gennemgået på fællessamling inden selve aktiviteten.</p>
Evaluering:	<p>Evalueringen foregår på efterfølgende fællesmøde – som elev-lærer, lærer-elev.</p>

Intro-ugen

Formål:	<p>Formålet med intro-ugen er, at de nye elever får det nødvendige kendskab til skolen, hinanden, personalet og til vores intentioner med skoleopholdet som helhed, så et optimalt udbytte af skoleåret er muligt. Der lægges vægt på at få præciseret rammerne for et godt fællesskab, og eleverne introduceres til måder at håndtere samvær på. Regler og normer i forhold til skolehverdagen introduceres, og intentionerne bag disse præciseres og diskuteres. Undervisningen – såvel den boglige som den kreative – introduceres, og målene klargøres. Der introduceres ligeledes til rengøring og køkkenpraktik, som er en stor del af hverdagslivet på skolen.</p> <p>Organisationen af eleverne veksler mellem værelset, kontaktgruppen, fagholdet, branche-/linjeholdet og hele elevholdet. Ansvarsfordelingen fremgår af planen for intro-ugen.</p>
---------	---

Terminsprøver

- Formål:** Formålet med terminsprøverne er dels at give 10. klasseseleverne mulighed for at stifte bekendtskab med prøveformerne, som de gælder for folkeskolens prøver, så de derved bliver trygge ved disse, og dels at give mulighed for at få et midtvejsstandpunkt i forhold til det faglige arbejde på skolen.
- Terminsprøverne afvikles under former, der ligner afgangsprøverne. I den resterende tid tilrettelægges undervisning i skolefag, linjefag eller andet.
- Organisering:** Organisationen og ansvarsfordelingen fremgår af planen for terminsprøverne.

Outro-ugen

- Formål:** Formålet er at få afsluttet skoleåret, så det af elever og personale opleves som et afsluttet hele. Aktivitetsmæssigt er der fokus på fællesskaberne – både det store fællesskab for hele skolen, men også i de mindre fællesskaber som eksempelvis familiegruppen. Desuden indeholder ugen evalueringer af skoleåret.
- Organisationen af eleverne veksler mellem værelset, mindre grupper, familiegruppen, fagholdet, linjeholdet og hele elevholdet.
- Organisering:** Organisationen og ansvarsfordelingen fremgår af planen for afslutningsugen.

Ud af huset

Ski-lejrskole

- Formål:** Den årlige skitur gennemføres i uge 6, og her tager vi til Kvitfjell i Norge. Eleverne skal inspireres til et aktivt friluftsliv, en øget naturbevidsthed og en fysisk udfoldelse på ski eller snowboard. Vi vil give vores elever en oplevelse med en natur, som er anderledes end den danske. Eleverne skal have vilkår for etablering af nye sociale relationer på tværs af de allerede etablerede grupperinger i fællesskabet.
- Eleverne undervises i at stå på ski og snowboard både af hinanden samt af efterskolens personale. Eleverne bor sammen i hytter, hvor de laver mad og spiser sammen. De laver aktiviteter sammen i deres bofællesskaber.
- Dagligt undervises eleverne i at stå på ski og snowboard, og efterhånden som de bliver sikre og får stabile færdigheder, løbes der på ski i mindre hold på pisterne. Elevernes skiløb og udvikling på ski evalueres dagligt, og der skiftes niveau og sværhedsgrad af bakker efter behov. Over ugen veksler det mellem aktiviteter for hele elevgruppen såsom fællesaktiviteter og underholdning samt hygge i hytterne.

10-15 elever sættes sammen på hold efter niveau på ski og snowboard, så eleverne oplever udfordringer og progression ud fra egne forudsætninger.

Organisering: Organiseringen og ansvarsfordelingen fremgår af planen for skituren, og placeringen af turen ses af årsplanen.

Idrætsdage til Klitmøller

Formål: Idrætsdagene i Klitmøller ligger i september måned. Det er 3-4 dage, hvor eleverne inspireres til et aktivt friluftsliv på vandet. Eleverne kommer til at udfolde sig på windsurf, SUP og bølgesurf, hvor de kommer til at styrke deres balance og fysiske udfoldelse. Eleverne får mulighed for at etablere nye, sociale relationer på tværs af de i forvejen skabte grupper.

Kompetencemål:

- Eleverne lærer at bruge balancen i kroppen.
- Eleverne mærker betydningen af at være i god form.
- Gennem færdene på vandet lærer eleverne at have en tydelig kommunikation med instruktører og andre elever, da man skal have respekt for vandet og dets kraft.
- Eleverne får mulighed for at møde de andre efterskolekammerater i ikke-vante rammer. Det kan skabe ny snak og nye relationer.

Indhold: I Klitmøller undervises eleverne af uddannede surfinstruktører samt efterskolens personale. Eleverne bor i 2-6 personershytter og lavoer på Nystrup Camping, som er en campingplads, der ligger ca. 1,5 km fra West Wind. Vi har vores daglige færden efter vandaktiviteterne på campingpladsen, her bliver der tilbudt fællesaktiviteter som fx bålhygge, fodbold, kongespil, spillet varulv samt hygge i hytterne. Vi spiser sammen i fællesrummet, hvor alle elever hjælper hinanden med bl.a. madlavning og oprydning, og hvor de har mulighed for at være sammen med hinanden. Der er altid minimum én lærer til rådighed.

Arbejdsformer: Eleverne bliver inddelt i tre forskellige grupper med ca. 25-30 i hver. Eleverne undervises og prøver aktiviteterne skiftevis, så alle får prøvet SUP, bølgesurf og windsurf.

Organisering: Organisering og ansvarsfordeling fremgår af planen for idrætsdage i Klitmøller, og placeringen af turen ses af årsplanen.

Kostskolearbejdet

Overordnet: I det indledende afsnit om det overordnede samt skolens pædagogiske linje kan man læse om samværrets rolle i skolens dannelsesprojekt. I det følgende kan man læse om en række konkrete udmøntninger af dette i skolens praktiske kostskolearbejde.

Praktisk undervisning

Overordnet: På Djursland Fri Fagskole indgår det praktiske arbejde i både undervisning og samvær. Skolen fungerer som hjem for eleverne, mens de går på skolen, og det er vigtigt, at eleverne får en oplevelse af at deltage i alle hjemmets funktioner. Hermed får eleverne mulighed for at opbygge en ansvarlighed i forhold til det fælles og en respekt for de arbejdsopgaver, som løses af skolens praktiske personale.

På Djursland Fri Fagskole definerer vi køkkenpraktikken som undervisning, hvorimod den daglige og ugentlige rengøring er en del af kostskolearbejdet.

Køkkenpraktik

Formål: Formålet med køkkenpraktikken er, at eleverne får kendskab til Ernæringsrådets 8 kostråd bl.a. ved at deltage i kostplanlægningen. De får muligheden for større viden om hygiejne gennem deltagelse i produktionen af mad samt rengøring i køkkenet og opvask. Eleverne får mulighed for indsigt i madlavningens forskellige tilberedningsmetoder ved at deltage i produktionen af mad. Gennem planlægning af køkkenvagter i kontaktgrupperegii får eleverne fornemmelse for logistik og fællesskabets muligheder og begrænsninger. Endelig ønsker vi at give eleverne mulighed for at deltage i egentligt arbejde på en egentlig arbejdsplads med de regler og omgangstoner, der hersker et sådant sted.

Husorden for Djursland Fri Fagskole

Husorden: I forlængelse af den pædagogiske linje, som vægter den mulighedsorienterede og anerkendende tilgang til eleverne, er skolens husorden formuleret i en forventningsform. Den pædagogiske pointe er, at vi som skole med husordenen har formuleret os som den skole, vi gerne vil se. Dette kan eleverne spejle sig i og forsøge at efterfølge. Hvor en forbudsform kalder på sanktioner ved overtrædelse, kalder en forventningsform på dialog.

Husordenen er formuleret på følgende måde overfor eleverne:

Du har ved indmeldelsen meldt dig til en helhed.

For at den helhed kan fungere, har vi en række forventninger til dig:

- **Vi forventer, at du deltager aktivt og positivt i hele skolelivet – både den boglige undervisning, branchefagene samt fællesskabet i øvrigt.**
Dvs. at vi forventer, at du kommer til tiden til undervisning, fællesarrangementer, måltider osv., hvor der er mødepligt, at du møder forberedt, deltager aktivt og bidrager til undervisning og samvær.
- **Vi forventer, at du er en god kammerat**
Dvs. at vi forventer, at du viser hensyn til andre, at du arbejder på

at opbygge et positivt samvær på skolen, og at du tager din del af ansvaret for, at alle trives og føler sig hjemme på skolen.

- **Vi forventer, at du respekterer natteroen**
Dvs. at vi forventer, at du er på dit eget værelse fra kl.22.30 til kl. 7.00. Der er desuden ro, og der spilles ikke musik og lign., ligesom computeren er slukket.
For elever, der er fyldt 18 år og op, og som vælger at bo i "Hjemly", forventes at være i eget hus senest kl. 22.30 og til kl. 6.30.
- **Vi forventer, at du passer på skolens bygninger og inventar**
Dvs. at vi forventer, at du omgås bygninger og inventar med respekt, benytter faciliteter med omtanke og anvender inventar efter dets hensigt.
- **Vi forventer, at du som en selvfølge følger de anvisninger, du får fra personalet.**

Endvidere er der to regler, som vi forventer, du er indforstået med:

- **Som elev på Djursland Fri Fagskole skal du være røg- og snusfri**
Forbuddet mod rygning gælder hele skoleopholdet, hvilket er 24 timer i døgnet og 7 dage om ugen, medmindre du er hjemme på weekend eller på ferie. Forbuddet gælder, hvad enten der er tale om skoletid eller fritid, og hvad enten du opholder sig på skolens område eller et andet sted.
- **Du må ikke indtage, være påvirket af eller være i besiddelse af alkohol eller euforiserende stoffer af nogen art i forbindelse med dit skoleophold**
Alkohol er strengt forbudt i forbindelse med dit skoleophold, hvilket er 24 timer i døgnet og 7 dage om ugen, medmindre du er hjemme på weekend eller på ferie.
Du må ikke ryge hash eller anvende euforiserende stoffer i hele det år, du går på skolen – heller ikke i weekender eller ferier. Ved begrundet mistanke om brug af hash eller euforiserende stoffer sender vi dig til læge for at få taget en prøve, så tvivlen kan blive ryddet af vejen.

Overtrædelse af ovenstående husorden kan medføre, at du mister retten til at være elev på Djursland Fri Fagskole.

Hertil kommer naturligvis en række praktiske anvisninger for at få den praktiske hverdag til at fungere.

Familiegrupper

Alle skolens elever er inddelt i bogrupper, hvor ca. 16 elever bor tæt sammen. Der er to lærere tilknyttet hver boggruppe. Hver af disse lærere er familiegruppelærer for ca. 8 elever.

Familiegruppelæreren er i samarbejde med den anden boggruppelærer ansvarlig for den løbende kontakt med eleven for at sikre sig den

enkelte elevs trivsel og udvikling på skolen. Familielæreren har tillige ansvaret for kontakten til hjemmet.

Endelig kan bograppelærerne og familielærerne arrangere forskellige møder og aktiviteter med familiegruppen for at skabe en god kontakt til og mellem eleverne.

Der holdes på skift familiegruppe-, bogruppe- eller fællesmøde ugentligt. Her er der mulighed for at diskutere forskellige forhold på skolen, som bedst diskuteres i enten mindre eller større enheder. Mødernes primære mål er at facilitere et forum, hvor eleverne kan diskutere og aftale under hvilke forhold, de ønsker at være sammen på efterskolen. Disse møder ledes af lærerne, hvor eleverne har mulighed for at diskutere fordeling af eksempelvis rengøringsområder, nattero, elevtrivsel, mad og andre praktiske emner. Møderne kan også foregå de enkelte familiegrupper imellem, hvis ønsket er at gøre det mere intimt.

Derudover har bogrupperne jævnligt bogruppeaktiviteter, hvor eleverne enten skal læse opgaver sammen, konkurrere mod hinanden i forskellige færdigheder eller planlægge aktiviteter for hele skolen. Disse aktiviteter formål er primært at styrke elevernes sammenhold og inddrage dem i planlægningen af fællesskabende oplevelser.

Tilsyn

Til hverdag har to lærere vagt ad gangen. Overordnet er opgaven at tilse, at eleverne trives og har det godt; hjælpe dem, der har behov, hvad enten dette er i forhold til skolearbejde, fællesskabsmæssige eller personlige problemer. Desuden er opgaven at tilse, at det praktiske forløber, så det fungerer; at aftensmaden kommer på bordet, at der blive ryddet af osv., at der bliver holdt stilletime, så eleverne har mulighed for at læse lektier mv., at der bliver lavet aftente, og at eleverne kommer i seng til tiden.

Endelig har vagtlæreren til opgave at tilse, at husordenen følges; at eleverne er gode kammerater, behandler bygninger og inventar med respekt osv. Opgaven er altså den opdragende i overensstemmelse med skolens pædagogiske linje.

Det tilsigtes, at lærerne er til rådighed for de behov, eleverne kan have, og at de er til rådighed som støtte for elevernes ønsker om aktiviteter. Lærerne kan selv tage initiativer til aktiviteter, så eleverne oplever de muligheder, der er på efterskolen.

Nattilsyn foretages af forstander eller herboende lærer fra egen seng. Det betyder, at eleverne skal hente forstander eller læreren, såfremt en kammerat har brug for hjælp fra en voksen i løbet af natten.

Nattilsyn i weekenden foretages af en vagtlærer fra et værelse på skolen. Det betyder, at eleverne skal hente vagtlæreren, såfremt en kammerat har brug for hjælp fra en voksen i løbet af natten.

Måltider

Skolens karakter af kostskole gør naturligvis måltiderne til noget centralt. Skolen fungerer som hjem for eleverne, mens de er på

skolen, og måltidsfællesskabet er derfor centralt. Vi mødes alle de tre gange om dagen, der er fællesmåltider. Her sidder eleverne i faste spisegrupper. Der er en ritualiseret ramme om måltidet. Dette skal give fornemmelse af ro og sammenhæng. Ritualiseringen skal desuden skabe den tryghed, at eleverne ved, hvad der skal ske og dermed ikke behøver at være usikre i den store sammenhæng. Roen og ritualiseringen omkring måltiderne skal endvidere udtrykke en respekt for maden og for de kammerater og medarbejdere, som har arbejdet for at få maden klar til glæde for alle.

Rengøring

På skolen er vi fælles om det praktiske. Den daglige og ugentlige rengøring er en del af kostskolearbejdet. Opgaven varetages i familiegruppen, og målet er, at eleverne gennem arbejdet udvikler en konkret fornemmelse af forpligtelserne overfor det fælles.